Nr. 100 (7369) . P WARSZAWA, SOBOTA 9 KWIETNIA 1938 r. ROK XL

OPŁATA POCZTOWA UISZCZONA GOTÓWKĄ.

NIECH ŻYJE RZĄD ROBOTNICZY I WŁOŚCIAŃSKI

REDAKCJA przyjmuje interesantów od 12 i pół do 2-ej po południu.

Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada

ADMINISTRACJA czynna od 9—5 bez przerwy, w soboty do 3 popoł

KASA czynna od 12 do 2-ej.

Cena numeru 10 groszy

ROBOTNIK

CENTRALNY ORGAN P.P.S.

PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

Wydawca: Rada Naczelna P. P. S.

NIECH ŻYJE SOCJALIZM!

WARSZAWA, UL. WARECKA NR. 7
REDAKCJA — tel. 5.06-70
DYREKCJA — 2.20-13
ADMINISTRACJA — 5.13-80
DRUKARNIA — 2.75-43

KONTO CZEKOWE W P.K.O. 175

Pocztowe Przekazy Rozrachunkowe
Urząd Pocztowy Warszawa I Kartoteka N. 111

Cena numeru 10 groszy

Warunki prenumeraty: w Warszawie z odnoszeniem miesięcznie zł. 2.50, bez odnoszenia zł. 2.20 na prowincji miesięcznie zł. 2.50, zagranicą zł. 5.60. Za zmianę adresu 50 gr.

oddziały: „NAPRZÓD" Kraków, ul. Sw. Tomasza 11-a „GAZETA ROBOTNICZA" Katowice, ul. Teatralna 12. „ŁODZIANIN" Łódź, Al. Kościuszki 29. „ROBOTNIK PIOTRKOWSKI" Piotrków Tryb. ul. Piłsudskiego 64 „ROBOTNIK RADOMSKI" Radom, ul. Kelles-Krauza 1. „ROBOTNIK POZNAŃSKO-POMORSKI" Poznań, ul. Stroma 24. „ROBOTNIK BIAŁOSTOCKI" Białystok, Rynek Kościuszki 29.

Ceny ogłoszeń: Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 80, zwyczajne 40, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr. 30, drobne za wyraz 20 gr. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy bezpłatnie. Ogłoszenia tabelaryczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń tekstowych i zwyczajnych 6-szpaltowy. Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada

Ludzie, którzy bronią niepodległości swego kraju

Tekst noty Rządu Hiszpanii do Rządu Francji i Wielkiej Brytanii

Wczoraj podaliśmy pierwszą wiadomość telegraficzną o nocie Rządu Hiszpanii do Rządów Francji i Wielkiej Brytanii. Dziś podajemy ten dokument historyczny w brzmieniu dosłownym. RED.

Dn. 23-go marca Rząd republikański Hiszpanii zwrócił uwagę Rządu angielskiego na olbrzymie ilości materiałów wojennych i ludzi wysyłanych do Hiszpanii przez Niemcy i Włochy. Rząd Republiki nie wie, czy informacje przezeń udzielone były przedmiotem badania Rządu angielskiego lecz mimo to ponawia swoje twierdzenia, które odpowiadają rzeczywistemu stanowi rzeczy.

Rząd Republiki nie chce podejrzewać Anglii i Francji, iż polityka nieinterwencji miała jedynie to na celu, aby uchronić te dwa kraje od ogólnego konfliktu, lecz sądzi, że miała ona na celu aby hiszpańska wojna domowa rozegrała się BEZ INTERWENCJI OBCEJ.

Interwencje włoska i niemiecka nie ulegają najmniejszej kwestii, i nic nie jest bardziej tragiczne, niż wiara w wycofanie wojsk włoskich i niemieckich po ewentualnym zwycięstwie powstańców.

W tym tragicznym momencie historycznym Rząd Republiki Hiszpańskiej uważa za swój obowiązek zwrócić uwagę Rządów angielskiego i francuskiego na głęboką niesprawiedliwość, która dzieje się w Hiszpanii na skutek polityki nie interwencji, jak również na wielkie niebezpieczeństwo które grozi z jej powodu na przyszłość. Utrzymanie polityki nie-interwencji godzi bowiem jedynie w Hiszpanię Republikańską, gdyż zarówno NIEMCY JAK I WŁOSI UDZIELAJĄ ZUPEŁNIE JAWNIE SWOJEJ POMOCY GEN. FRANCO. Słabość wykazywana wobec Niemiec i Włoch, stworzyła taką sytuację, że polityka nieinterwencji służy jedynie celom niemieckim i włoskim. Utrzymanie jej jest więc środkiem jednostronnym i to krzywdzącym Hiszpanię Republikańską. Rząd Republiki Hiszpańskiej zwraca się wobec powyższego do Rządów francuskiego i angielskiego o pełne przyznanie mu prawa nabywania broni i materiału wojennego CELEM UMOŻLIWIENIA MU ODPARCIA NAJAZDU WOJSK OBCYCH.

Bitwa trwała 12 dni

i skończyła się klęską wojsk japońskich

Komunikaty chińskie donoszą, że wskutek nieustających ataków chińskich oddziały japońskie, operujące w kierunku Suczeu zaczęły się wycofywać na północ. Cały rejon m. Tajerdżuan, gdzie odbywały się najzaciętsze walki, został opuszczony przez Japończyków. Oddziały chińskie przeprawiły się przez kanał i zajęły m. Handżuan na linii kolei Tientsin — Pukau, położone o 40 klm. na północ od Suczeu. Dowództwo chińskie jest zdania, że w wyniku ostatnich walk, niebezpieczeństwo, grożące kolei lunghajskiej, zostało zażegnane. Ostatni okres najostrzejszych walk trwał bez przerwy 12-cie dni. Miasta Indżow, Isian i Tajerdżuan, w wyniku wielokrotnych bombardowań, przedstawiają kupę ruin.

***

Agencja „Kokutsu" donosi, że władze sowieckie uprzedziły, że budynek konsulatu japońskiego na Północnym Sachalinie zostanie otoczony siecią drutów „celem lepszej ochrony" i że analogiczny „środek ochronny" zastosowano w Moskwie do gmachu ambasady japońskiej. Agencja donosi, że w kołach tokijskiego MSZ zapanowało z tego powodu oburzenie, bowiem te kroki Rządu sowieckiego uważane są jako wyraźne szykany.

Krwawe walki nad rzeką Ebro

Barcelona w ciemnościach

Tortosa jeszcze nie została zajęta przez faszystów

Główna kwatera wojsk gen. Franco ogłasza następujący komunikat o sytuacji na froncie katalońskim: Wczoraj wieczorem na odcinku Balaguer silny opór nieprzyjaciela został przełamany, po czym wojska faszystowskie obsadziły szereg bardzo ważnych stanowisk, a m. in. zaporę wodną Tremp.

Na odcinku Tortosa operacje rozwijają się również pomyślnie dla wojsk gen. Franco. Tortosa sama nie została jednak dotychczas zajęta.

Bezpośrednim następstwem zajęcia przez powstańców zapory wodnej Tremp jest unieruchomienie prawie wszystkich zakładów przemysłowych w Barcelonie, których instalacje elektryczne zasilane były prądem z elektrowni, sprzężonej z tą zaporą. Barcelona jest prawie zupełnie pogrążona w ciemności, praca w fabrykach broni i amunicji została przerwana, a tramwaje unieruchomione. Władze barcelońskie uruchamiają obecnie prąd elektryczny z innego źródła. Już w najbliższych godzinach Barcelona będzie uniezależniona od zapory wodnej Tremp.

Równocześnie wojska rządowe usiłują za wszelką cenę zatrzymać pochód wojsk faszystowskich w kierunku dróg z Taveja i Camarasa.

Wojska rządowe dokonały wczoraj również dywersji na froncie Guadalajara, gdzie odniosły nawet przejściowe sukcesy, jak przyznaje komunikat faszystów.

Ministerium obrony Hiszpanii komunikuje: Na froncie armii wschodniej zajęliśmy wczoraj wieczorem stanowiska w bezpośredniej bliskości m. Tremp na lewym brzegu Rio Noguerra Palaresa.

Na odcinku południowego Ebro, mimo gwałtownych ataków nieprzyjaciela, wojska nasze utrzymały swe stanowiska w masywie Beceite.

Na froncie Estramadury doszło do ciężkich walk w pobliżu wsi Carras Coleio. W pobliżu Alia wojska nieprzyjacielskie obsadziły Cerra Garapata.

Sztab gen. Franco ogłasza, że podczas natarcia od dn. 18 marca do dn. 6 kwietnia wojska gen. Franco zdobyły 89 miejscowości z 143 tys. mieszkańców oraz 20 tys. km. kw. terenu. 22 tys. km. kw. terytorium katalońskiego znajduje się jeszcze pod władzą rządu republikańskiego.

Eksplozja w fabryce

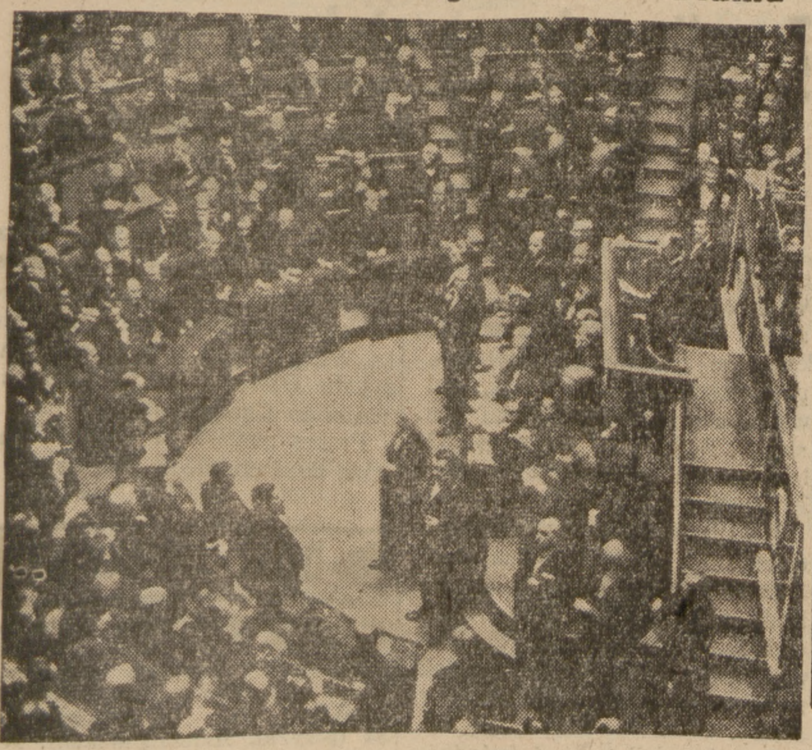
W miejscowości Döbeln (Niemcy) nastąpiła w fabryce mydła eksplozja 6 kotłów, zawierających 3 tys. litrów tłustej cieczy. Na skutek eksplozji runął budynek fabryczny, grzebiąc pod gruzami robotników. Dotychczas wydobyto 4 zabitych i 6 ciężko rannych.

Niebezpieczne nazwiska

Prasa sowiecka ogłasza prośby obywateli o zmianę nazwiska. Między innymi znajduje się prośba obywateli, naszących nazwiska Bucharin, Tuchaczewski, Rozenholc.

Obrady francuskiej Izby

nad planem finansowym Rządu Bluma

Terror w Palestynie

Pociąg wiozący naftę w płomieniach

Ubiegłej nocy wykoleili terroryści na linii, łączącej Palestynę z Egiptem, pociąg towarowy. Lokomotywa i 3 wagony-cysterny z naftą stanęły w płomieniach. Na miejsce wypadku wysłany został silny oddział policji.

Tej samej nocy ostrzeliwali nieujęci sprawcy pociąg osobowy na linii Lydda-Jerozolima. Nikt z pasażerów nie został ranny.

16 państw zgodziło się

na udzielenie pomocy uchodźcom

Rząd belgijski przyjął zaproszenie wystosowane początkowo przez Stany Zjednoczone do Wielkiej Brytanii w sprawie utworzenia komitetu międzynarodowego dla uchodźców politycznych. W ten sposób 16-ty kraj wyraził zgodę na projekt.

Belgia nie nawiąże

stosunków handlowych z gen. Franco

Na wczorajszym posiedzeniu senatu jeden z senatorów, zwolenników organizacji „Rex", zgłosił wniosek wysłania belgijskiej delegacji handlowej do Burgos. Rząd występując przeciwko temu wnioskowi postawił kwestię zaufania. Wniosek został odrzucony 59 głosami przeciwko 17 przy 35 wstrzymujących się od głosowania.

Biała księga

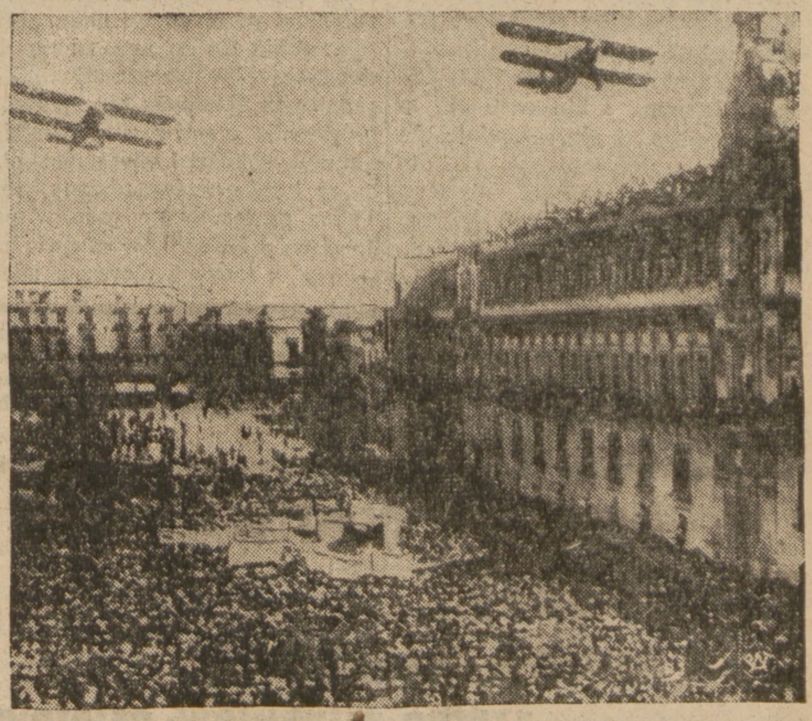
o rozmowach angielsko-włoskich

Według informacyj agencji Havasa z Londynu, układ angielsko-włoski, który według dotychczasowych przypuszczeń zostanie ostatecznie zawarty po świętach wielkanocnych, będzie szerzej omówiony w „Białej Księdze". Tekst układu ma być przedłożony Izbie Gmin, a premier przedstawi szczegółowe okoliczności, w jakich układ wejdzie w życie. Jak przypuszczają, debata w Izbie Gmin odbędzie się w dn. 2 maja.

„Spokój panuje w Abisynii"

Według komunikatu urzędowego, w ciągu marca b. r. w potyczkach lokalnych w Abisynii poległo 7 oficerów, 3 podoficerów i 3 strzelców. W tym okresie na skutek odniesionych ran zmarło 1 oficer i 2 podoficerów; na skutek nieszczęśliwych wypadków i chorób zmarło 5 oficerów, 5 podoficerów i 32 strzelców.

Wielkie manifestacje w Meksyku

200 tysięcy ludzi manifestuje na cześć Prezydenta po wywłaszczeniu zagranicznych kapitalistów

Kłamstwo ma krótkie nogi...

Pod jakim hasłem faszyzm austriacki przed czterema laty zniszczył legalny ruch robotniczy Austrii i zapędził go w podziemia? Oczywiście pod hasłem *„patriotyzmu“*. Socjaliści jakoby myśleli tylko o swoich „klasowych“ interesach, zaniedbując sprawy Państwa. I dopiero oni, faszyści z pod znaku Dollfussa i Feya, tworząc „Front Ojczyźniany“ na miejscu dawnych partyj politycznych, dali wyraz swej trosce o ojczyźnie, pokazali co to jest patriotyzm.

Minęły cztery zaledwie lata i ten „Front Ojczyźniany“, a z nim cały faszyzm austriacki, rozleciały się niby domek z kart. Niszcząc ruch robotniczy, zniszczono bowiem *jedyną, solidną podstawę patriotyzmu, jedynych prawdziwych obrońców niepodległości Austrii.* Przed czterema laty socjaliści ostrzegali Dollfussów, że narażają Austrię na zgubę, i z góry przepowiadali, że Austria albo będzie niewolnikiem Mussoliniego, albo padnie w szpony Hitlera. Sprawdziło się kolejno jedno i drugie. Okazało się, że walkę z socjalizmem prowadzono w imię egoistycznych interesów klasowych, a nie w imię patriotyzmu i miłości kraju. Okazało się, że operowano *kłamstwem i fałszem.*

Krótki był triumf faszyzmu austriackiego. Już po roku nie stało Dollfussa, a po latach czterech po faszyźmie austriackim przykre tylko zostało wspomnienie. Upadek rewolucji lutowej 1934 r., sprowokowany na rozkaz Mussoliniego przez Dollfussa i Feya, *był początkiem końca Austrii.*

Dziś zwycięzcy z przed lat czterech czują na własnej skórze skutki zdrady, popełnionej na kraju przez odebranie robotnikom wolności. Dziś hitlerowcy rozbierają pomniki Dollfussa, więzią Schuschnigga, a burmistrza Schmitza, który z taką pychą zajął miejsce po swym wielkim poprzedniku Seitzu, zapędzają do szorowania samochodów.

Dalecy jesteśmy od uczuć zemsty, od chęci upokorzenia zwyciężonych przeciwników. Socjalizm nie jest zemstą. To pewne, że gdyby socjaliści odzyskali teraz Wiedeń, to nie postępowaliby tak, jak barbarzyńscy hitlerowcy i nie znęcaliby się nad pokonanymi. Chcemy tylko podkreślić *logikę wydarzeń,* nieuniknione skutki złych czynów. Na kłamstwie budować nie można, kłamstwem daleko nie zajedzie.

A oto drugi przykład, jeden z tysiąca. W r. 1925 Bucharin napisał książkę polemiczną o stosunku Kautsky'ego do Rosji sowieckiej. W książeczce tej są takie oto rozdziały: Kautsky jako apostoł burżuazji międzynarodowej; Kautsky w służbie kapitalistów zagranicznych; Kautsky w służbie kontrrewolucji wewnątrznej.

Minęło lat 12 i Bucharin znalazł się na ławie oskarżonych pod tymi samymi m. in. zarzutami, którymi przed laty raczył Kautsky'ego. Jedne i drugie są kłamliwe. Ale Wyszyński, gdyby mógł być uczciwy, toby się raczej powoływał na pisma samego Bucharina, niż na nieudolny „amalgamat“ Jeżowa. I kto wie, czy to przerażające i niezrozumiałe dla Zachodu „przyznawanie się“ do niepopełnionych zbrodni nie wypływa — tylko po części oczywiście — z tej szkoły bezprzykładnego zakłamania, jaką jest bolszewizm i komunizm: Bucharin i inni nie mogą się zdobyć wobec Stalina na potrzebną odwagę, gdyż sami swych przeciwników socjalistycznych traktowali w podobny sposób, a jeśli nie wytaczali im procesów à la Wyszyński i Jeżow, to nie jest to już ich, Bucharinów, zasługa.

I znowu: prosimy nie posądzać nas o znęcanie się nad pamięcią męczeńskich ofiar Stalina. *Zastrzegamy się też stanowczo, że nie stawiamy na jednym poziomie polemiki Bucharina z Kautskym ze zgnieceniem ruchu robotniczego przez faszyzm austriacki.*

Chodzi nam tylko o wytknięcie *metody kłamstwa* w walce politycznej, metody, która się prędzej czy później *mści i mścić musi na tych, co ją stosują.*

A skoro tak jest, to i dzisiejsze zwycięskie prądy — hitleryzm, mussolinizm i stalinizm — u których metoda kłamstwa stała się już nie drugą, lecz *pierwszą, najistotniejszą, naturą,* skazane są na niechybną zagładę. Nie pójdzie to łatwo, gdyż mamy tu do czynienia z kłamstwem, obwarowanym w potężnych fortecach siły brutalnej, terroru i gwałtu. Ale nie ma tak potężnej fortecy, któraby się w końcu nie załamała pod ciężarem rozsadzającego ją od wewnątrz — kłamstwa.

(jmb.).

Przegląd prasy

O KSIĄŻCE FOERSTERA.

W ostatnim zeszycie „Verbum“ (inteligentnie redagowany miesięcznik katolicki) p. H. Dembiński, profesor z Lublina, pisze recenzję z najnowszego dzieła F. W. Foerstera p. t.: **„Europa a kwestia niemiecka“.** Nazwisko to jest znienawidzone w hitlerowskich Niemczech. Wszak tezą Foerstera jest, że „pod kierownictwem Prus Niemcy wyrodziły się“. Prof. Dembiński wysoko ocenia pracę Foerstera. Najciekawsze, powiada, są rozdziały, poświęcone roli ducha pruskiego w kształtowaniu Niemiec. Duch ten Foerster wywodzi z metody **bizantyńskich rządów** — którym krzyżacy mieli sposobność przyjrzeć się w zaraniu dziejów swego zakonu. Te męskie zalety twardych prusaków powodują zdaniem Foerstera, wprost „seksualny“ (!) pociąg, wywierany przez nich na Niemców południowych, skłonnych do marzycielstwa i czułych na piękno. Foerster ironizuje fałszywą, lękliwą taktykę, którą zastosowały partie demokratyczne wobec hitleryzmu. Symbolem tej chwiejności był ostatni centrowy kanclerz Brünning, o którym mówiono, że jest jak skrzypce, na których gra **prawą,** choć trzyma je **lewą ręką.** Foerster czyni gorzkie wyrzuty przedstawicielom obu chrześcijańskich wyznań, którzy tak łatwo poszli do „Canossy“ — (skruchy) na odwrót...

Dzieło Foerstera jest przeniknięte ideologią chrześcijańską.

„BESTIALIZACJA“.

W wileńskim demokratyczno - legionowym „Kurierze Powszechnym“ ob. Święcicki słusznie twierdzi, że systematyczna akcja antysemicka w różnych zakładach naukowych prowadzi do **bestializacji człowieka:**

„Tu nie chodzi o obronę interesów żydowskich, *lecz o obronę najżywotniejszego właśnie interesu polskiego:* zagrożonego przez rozwijający się w przerażającej formie *proces bestializacji człowieka* chodzi o ratowanie najdroższego skarbu: *dziecka polskiego, które nie może wzrastać w nienawiści do bliźniego* i od zarania życia mieć zamęt w umyśle przez godzenie zasad chrystianizmu z prawem dżungli“.

Ob. Święcicki zapowiada szereg artykułów w sprawie żydowskiej. Uważa ją za kwestię **sztucznie rozdętą** — w imię wiadomych „narodowych“ gierek partyjnych.

KORZYŚCI...

„Dziennik Poznański“ przedrukowuje z „Przeglądu Spółczesnego“ artykuł berlińskiego korespondenta „Gazety Polskiej“ p. K. Smogorzewskiego. Mowa o **korzyściach,** które ma „Hitleria“ z porozumienia z Polską.

„Cóż zyskała Rzesza? Przede wszystkim układ z Polską był pierwszym układem bilateralnym, jaki narodowo - socjalistyczne Niemcy z jednym ze swych sąsiadów zawierały. Piłsudski—pierwszy wśród mężów stanu świata — ocenił zdobycie władzy przez Hitlera jako zwycięstwo idei i organizacji, a więc zwycięstwo trwałe. Układ z Polską był więc wzorem dla innych zamierzonych układów, a *zaufanie* okazywane Trzeciej Rzeszy przez Polskę jest bardzo wydatnym czynnikiem międzynarodowego *prestiżu Niemiec.*

Następnie odprężenie stosunków z Polską *zwiększyło swobodę ruchów polityki niemieckiej* zarówno w realizowaniu równouprawnienia w dziedzinie zbrojeń, jak i w walce o prawa narodowe owych 10 milionów Niemców zamieszkujących „tylko w dwu państwach graniczących z Rzeszą“.

Wreszcie, dzięki „nowemu okresowi“ swych z Niemcami stosunków, Polska mogła się *nie interesować różnymi projektami paktów wzajemnej pomocy,* wchodzącymi w zakres t. zw. zbiorowego systemu bezpieczeństwa“.

Dość dobry, choć niezupełny spis **niemieckich zysków.** Zwłaszcza ważną jest ta **„swoboda ruchów“,** uzyskana przez Niemcy. Poprostu Polska **osłania** „Hitlerię“ od wschodu i daje jej możność swobodnego „operowania“ nad Dunajem i nawet na Zachodzie.

Warto by było ułożyć także spis **„zysków“ Polski...** P. Smogorzewski pisze, że „przestała istnieć sprawa korytarza“. I — że „wolne“ miasto Gdańsk **przestało istnieć** (!), jako „sprawa“ między Polską a Niemcami“. Przestało istnieć?!

Jak widzimy, „wyrównanie“ zysków jest nader dziwne...

FAŁSZYWA GRA.

„Głos Narodu“ pisze, iż rozpoczyna się pono jakaś **nowa gra** z chłopami — przy pomocy takich skrachowanych typów politycznych, jak p.p. Róg i Malinowski. Dziennik **ostrzega** przed tą fałszywą grą, która udać się **nie może.** A konserwatywny „Czas“ także nie wierzy w taką grę.

Istotnie, może należałoby **już** zaprzestać tej niefortunnej **zabawy i poważnie** spojrzeć na polityczny problem wsi?! Wrócimy jeszcze do tego tematu.

„EGOIZM“ PARTYJ.

„Kurier Poranny“, organ t. zw. „demokracji kierowanej“, pisze we wczorajszym wstępnym **artykule** na ulubiony, aczkolwiek stary temat — „partyjnictwa“. Partie, powiada, są egoistyczne i dogmatyczne, a więc niezdolne do kompromisu:

Każde uchybienie doktrynie i sekcie, do której się należy, pachnie „zdradą“ i w ruchu partyjnym jest źle widziane. *Wszelki kompromis z inną doktryną jest wykluczony.* I nie można nawet brać za złe tego stanowiska ruchom partyjnym, jeżeli tak konsekwentnie bronią swojej „cnoty“, ponieważ na tym polega sens ich istnienia i racja ich bytu. Gdyby PPS odstąpiła od swojej doktryny na *rzecz Str. Narodowego (!),* byłby to — z punktu widzenia teorii partyjnego doktrynerstwa — zupełny absurd. Tak się przynajmniej wydaje zarówno PPS, jak i Str. Narodowemu.

Nie jest przede wszystkim prawdą, że kompromisy są niemożliwe — patrz np. koalicyjny rząd w Belgii, Czechosłowacji i t. p. „Koalicja w epoce przejściowej staje się regułą“ — pisał Kautsky.

A pozatym **jeśli** nawet struktura partyjna może mieć jakieś **swoje** niedoskonałości, to struktura **klik i „elit“** ma jeszcze większe, stokroć większe. „Elity“ wyradnieją szybko. To właśnie jest **zdegenerowana forma „partyjnictwa“.**

I dlaczego „Kur. Poranny“ boleje nad brakiem **kompromisu PPS** z endecją? Czy sam zawiera **podobny** kompromis? Nie? A więc **skąd** z tym do PPS?! Ciekawa **„logika“** i podwójna miara.

P. Kl. Hr. wciąż marzy o „likwidacji“ partyj na rzecz — „elity“.

K. CZ.

Nie ma miejsca

na dalsze ustępstwa pracowników E.K.D.

Warszawa — Grodzisk.

3 konferencje z Dyrekcją — bezskuteczne. 4 konferencje w Inspekcji Pracy — bezskuteczne. Oto jaskrawy symbol złej woli ludzi, którzy są odpowiedzialni za coraz bardziej zaogniający się zatarg na terenie Elektrycznej Kolei Dojazdowej Warszawa — Grodzisk.

Zatarg ten ma swe niezwykłe dzieje obraca się zaś dokoła umowy zbiorowej.

Chronologicznie sprawa przedstawia się następująco. W maju r. ub fracki związek, który opanował na krótko pracowników EKD, doprowadził do podpisania umowy zbiorowej. Nie była ona dla pracowników korzystna. Niedość zabezpieczała ich przed możliwościami szykan ze strony dyrekcji. I nawet nie została zarejestrowana.

W tych warunkach doszło do poważnej zmiany. Zmianą tą było przejście pracowników EKD do Związku Pracowników Komunalnych i Instytucyj Użyteczności Publicznej.

Organizacja klasowa nie mogła zaakceptować dawnej umowy w całej rozciągłości tymbardziej, że umowa ta nie obowiązywała jej. Dyrekcja jednak sądziła odwrotnie. Inspekcja Pracy natomiast podzielając początkowo stanowisko robotników — nagle zmieniła zdanie i przyznała słuszność dyrekcji.

I ta zasadnicza sprawa stała się ogniskiem zatargu.

Związek klasowy wysunął żądania, które kilkakrotnie modyfikował usiłując osiągnąć porozumienie.

W dn. 9 marca odbył się 11-godzinny strajk pracowników, zawieszony wobec obietnicy interwencji czynników nadrzędnych. Ale... nic z tego nie wyszło. Związek znowu ograniczył swe żądania. Streszczały się one już tylko do **rewizji płac** (nie automatycznej podwyżki), uzasadnia to ogromna rozpiętość warunków bytowania w różnych miejscowościach wzdłuż linii kolei, gdzie pracownicy zamieszkują. Żądano również zmiany regulaminu pracy w kierunku przystosowania go do regulaminu ruchu tramwajów warszawskich. Zasadniczym żądaniem był postulat przyznania odpraw przy zwalnianiu w wysokości 1 miesięcznej płacy za każdy przepracowany rok. Także protestowano przeciw podziałowi pracowników na dwie kategorie, z których pierwsza miała gwarantowane 200 godzin pracy miesięcznie — II zaś jedynie 130 godz. Wreszcie, żądano, by do czasu całkowitego załatwienia spraw spornych, wstrzymano szkolenie pracowników.

Wszystkie konferencje nie dały rezultatu. Pracownicy na zgromadzeniach swych dali wyraz woli polubownego załatwienia zatargu — ale także i woli nieustępliwej obrony swych minimalnych żądań. Widmo strajku zjawiło się u drzwi gabinetów obrad. Dyrekcja wydaje się — nie dba o strajk. Uważa widać, że wziąwszy pieniądze za bilety miesięczne, z jakich w olbrzymiej większości korzystają pasażerowie — nie poniesie wielkich strat, koszta swej hardości przerzuci na barki ludności podsto gabinetów obrad. Dyrekcja—wyda tak dziwnie ustosunkowywuje się do tych spraw, że aż bierze ochota podkreślić inne „dziwolągi“ tego przedsiębiorstwa.

Kapitał zakładowy wynosił aż... 1½ miliona zł. Reszta szacunku przedsiębiorstwa to — długi. Bilans wykazuje za r. ub. 341 tys. zł. deficytu, w latach poprzednich 453 tys. Czyż takie przedsiębiorstwo nie powinno być umiastowione lub upaństwowione. Wpływy z eksploatacji za rok wynoszą 1.513 tys. zł. Procenty, prowizje i t. p. w tym samym czasie pochłaniają 1.261 tys. zł. Mieszczą się tu oczywiście wszystkie dywidendy i dochody dyrekcji, które oficjalnie wykazane są w śmiesznych sumach.

Jeszcze jeden dziwoląg: 60 pracowników umysłowych (poza dyrektorami) pobiera łącznie 210 tys. zł., za to 260 pracowników „fizycznych“ pobiera... 412 tys. zł., a więc prawie 2 razy więcej, czterokrotnie przewyższając ich liczbą.

Te dziwolągi kazałyby pesymistycznie zapatrywać się na możliwość istnienia EKD. Ale dla doświadczonego oka są one tylko... dymnymi zasłonami, maskującymi chęć wyzysku pracowników i obojętność wobec pasażerów — co składa się na społeczne oblicze kacyków z EKD.

Ograniczeniem tego wyzysku ma być umowa zbiorowa w tekście żądanym przez Związek Klasowy. O tę umowę, która od podtrzymywanej przez dyrekcję różni się niewieloma — aż nadto uzasadnionymi życiowo — szczegółami toczy się walka.

W walce tej — nie ma już miejsca na dalsze ustępstwa pracowników.

Przedłużenie wystawy

„Twórczość literacka Andrzeja Struga“

Ze względu na wielkie zainteresowanie wystawą „Twórczość literacka Andrzeja Struga“, zorganizowaną w Bibliotece Publicznej (Koszykowa 26) przez Poradnię Biblioteczną Związku Bibliotekarzy Polskich w opracowaniu plastycznym p. Haliny Centkiewiczówny i Leona Michalskiego, wystawa zostanie przedłużona do dnia 13 bm. wł. i po przerwie świątecznej od dn. 24—30 bm. włącznie.

Zgłoszenia wycieczek przyjmuje nadal Poradnia Biblitoeczna. Tel. 8-40-93, godz. od 9—14-ej.

Nie wolno wymieniać

walut zagranicznych u osób prywatnych

Dyrekcja okręgu poczt i telegrafów komunikuje:

Adresaci, którzy otrzymują z zagranicy w przesyłkach pocztowych (listach poleconych i wartościowych) waluty (pieniądze) zagraniczne, mogą dokonywać wymiany pieniędzy zagranicznych zarówno banknotów, jak i monet, tylko w przedsiębiorstwach bankowych upoważnionych do handlu zagranicznymi środkami płatniczymi.

Wymiana pieniędzy zagranicznych u osób prywatnych (pokątnych handlarzy) oraz w bankach nieuprawnionych stanowi przestępstwo surowo karane przez sądy, które mogą wymierzyć sprzedającemu i kupującemu karę więzienia do lat pięciu i grzywne do 200.000 zł. (art. 16 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 26.4. 36 r. w sprawie obrotu pieniężnego z zagranicą oraz obrotu zagranicznymi środkami płatniczymi Dz. U. R. P. nr. 32, poz. 249).

Lista przedsiębiorstw uprawnionych do wymiany pieniędzy zagranicznych jest do przejrzenia w każdym urzędzie (agencji) pocztowym.

Pokwitowanie

Na głodne dzieci Hiszpanii

Bronisława Kulmanowa, Stanisławów — Zł. 5.—

E. Winawer z Otwocka, zebrane wśród znajomych przy miłej loteryjce — Zł. 3.60

W myśl wezwania Centralnej Komisji Zw. Zaw. z dn. 14.8 1936

Bronisława Kulmanowa — Stanisławów — Zł. 5.—

Bronisława Matiasiak z Garwolina — Zł. 1.50

Na Robotnicze Towarzystwo Przyjaciół Dzieci

Bronisława Kulmanowa — Stanisławów — Zł. 5.—

Na cel humanitarny do uznania pani Stefanii Sempołowskiej

Profesor A. D. — Zł. 25.—

Jaką będziemy mieli dziś pogodę?

Noc pogodna z przymrozkami. Dniem zachmurzenie zmienne z zanikającymi opadami. Temperatura od 5 st. do 8 st. Wiatry północno - zachodnie i zachodnie na ogół umiarkowane. Chwilami dość silne. Chmury typu kłębiastego. Widzialność dobra.

Z sali sądowej stolicy

7 obrońców i 4 świadków

w procesie „Dziennika Wileńskiego“

W dniu dzisiejszym rozpoczyna się głośny proces wydawcy „Dz. Wileńskiego“ — Aleks. Zwierzyńskiego i docenta Uniwersytetu Wileńskiego Stanisława Cywińskiego, oskarżonych z art. k. k. mówiącego o zelżeniu Narodu Polskiego. Sąd wydał na proces 150 biletów dla publiczności i około 30 biletów dla prasy.

Na rozprawie wystąpi 7 obrońców: adw. Engel z Wilna, adw. Dąbski z Warszawy, b. dziekan Rady Adwokackiej Leon Nowodworski, adw. Pieracki ze Lwowa, adw. Jasiński i Sukiennicki z Wilna oraz adw. Gloser z Warszawy.

Sąd dopuścił tylko 4 świadków obrony. Są to: bibliotekarz biblioteki im. Wróblewskich z Wilna Stefan Gurchardt, p. Dagmara Dworakowska, Zygmunt Federowicz, redaktor odpow. „Dziennika Wileńskiego“ oraz prezes Syndykatu Dziennikarzy Wileńskich Walerian Charkiewicz.

Proces potrwa ze względu na dużą ilość obrońców cały dzień.

I. K.

Jutro (w niedzielę) nasz numer, znacznie powiększony

będzie zawierał:

szereg artykułów, ostatnie depesze, wiadomości ciekawe z całego świata i z całej Polski, odcinki felietony, kroniki.

W numerze — 10 stron druku.

Kwiecień — to miesiąc propagandy centralnego organu prasowego Świata Pracy Polski

Atak na Francję

Źródła i skutki

Jak wiadomo, odbywa się skoncentrowany atak reakcji polskiej na Francję. Endecka i prawicowa „sanacyjna" prasa dzień w dzień z przedziwnym uporem zapewnia, że Francja — to „chaos", „rozkład" i „słabość". Naturalnie, są **odcienie** w tym szaleństwie.

P. S. K., zacięty hitlerofil z „Warszawskiego Dziennika Narodowego", udaje „przyjaciela" Francji i — wobec tego zapewnia, że dla dobra Francji (oczywiście!) konieczny jest przewrót faszystowski, czyli **wojna domowa.** Taka wojna oznaczałaby właśnie zniszczenie siły francuskiej i zapewne zbrojną interwencję Hitlera. Ale p. S. K. może właśnie o to chodzi?...

OZON-owa „Gazeta Polska" wybiera ostrożniejszą metodę — stara się udowodnić słabość parlamentarnej demokracji i wskazuje na to, że współpraca angielsko-francuska osłabła; że obydwie wielkie demokracje Zachodu nie potrafiły uratować Austrii. „Zapomina" przy tym, że właściwą „gwarantką" klero - faszystowskiej Austrii była faszystowska Italia. Właśnie w Italię ślepo wierzył nieszczęsny Schuschnigg.

Przedziwne gazetki typu „Merkuriusza" zbierają z rozmaitych paryskich faszystowskich i antysemickich świstków przeróżne „materiały", mniej lub więcej cuchnące, i stają się dostawcami takich prawicowych pism, jak „Dziennik Poznański". Co to znaczy „R. F."? — wołają z triumfem. Myślicie: „Republika Francuska"? O, nie! „Republika Rotszyldów"! A co o Blumie wypisuje np. p. Zbyszewski w „Prosto z Mostu"? Gdyby o polskim premierze tak pisała prasa francuska — cóż to by był za rumor, za krzyk w prohitlerowskiej prasie! A co pisze „W. Dziennik Narodowy" z 7 b. m.

Słowem, **zorganizowana antyfrancuska kampania** prohitlerowskiej prasy rozwija się na całego. Trzeba przyznać — gwoli obiektywizmowi — że ton takiego np. mocno prohitlerowskiego „Słowa" odbiega jednak często od tej całej niebezpiecznej i potwornej demagogii. Koncepcja „Słowa" polega bowiem na **„pogodzeniu"** Hitlerii z Francją — oczywiście na gruncie „desinteressement" (obojętności) Francji w sprawach **wschodniej** i środkowej Europy. Jest to (po części) znana koncepcja Hitlera — odsunięcia Francji od Dunaju i Rosji sowieckiej. Czytamy („Słowo" z 31 marca):

W interesie Francji nie leży szczucie Polski czy Włoch na Niemcy. Polska nie jest Austrią. Naprężenie polsko - niemieckie — to groźba wojny. A strzały nad Wisłą odezwą się zbyt głośnym echem w Paryżu i Londynie, by Francja i Anglia mogły przez chwilę marzyć o neutralności. Bo zgniecenie Polski przez Niemcy — to hegemonia Rzeszy w całej Europie. ***Francja i Anglia będą musiały wystąpić*** **nie dlatego, że lubią czy kochają p. Becka, lecz** ***w imię najżywotniejszej swej racji stanu,*** **którą jest równowaga w Europie.**

To już inny, znacznie poważniejszy ton. Można nie zgadzać się na koncepcję „Słowa", ale tu nie ma przynajmniej tego **szczucia,** tego obłędnego poniewierania Francji, jak w cytowanych pismach. Zwracamy także uwagę na ważne stwierdzenie, iż atak Niemiec na Polskę pociągnie za sobą z konieczności **wystąpienie Francji i Anglii.**

A jeśli tak, w ten sposób stwierdza się **wielkie znaczenie Francji dla Polski.** To każdy rozumie. Skąd więc ten obłęd nagonki na Francję, na naszą sojuszniczkę?

Źródła są (główne) **dwa.** Jest to nienawiść do lewicowych rządów w ogóle, a do tow. Bluma w szczególe. A poza tym jest to skutek wiadomej **orientacji** w polityce zagranicznej.. Trudno otwarcie propagować orientację prohitlerowską, w Polsce bardzo niepopularną. Natomiast dużo łatwiej wykpiwać, pomniejszać i bagatelizować Francję! W ten pośredni sposób osiąga się właśnie skutek prohitlerowski: skoro Francja jest taka „słaba" etc., więc nie trzeba na nią liczyć! więc idźmy raczej z Hitlerem! Oto cel!

A **skutki** osłabienia przyjaznych stosunków z Francją są jasne. Przecie nawet hitlerowski „Merkuriusz" dowodzi, że Hitler „idzie na Wschód" i chce zabrać „całe wybrzeże". **Jeśli więc zarysowuje się możliwość konfliktu z Niemcami, po co osłabiać przyjaźń z Francją?** Przecie to szaleństwo! Przecie to nieobliczalna szkoda dla kraju!

Ale jeśli istotnie Francja „osłabła"... — powie ktoś!...

Przecie to są **bzdury!** Tendencyjne bzdury! Każdy strajk, każda walka parlamentarna, każda zmiana gabinetu jest przedstawiana jako „osłabienie" Francji. Nasza prasa prawicowa „czujnie" czyta ultra-prawicową prasę francuską i starannie przepisuje stamtąd **przeróżne wybryki.** Ton polemik francuskich jest, jak wiadomo, bardzo ostry. I naiwnemu czytelnikowi te polemiki są przedstawiane jako „objawy rozkładu". Jednocześnie się gloryfikuje pod niebiosa „Hitlerię" i „Mussolinię": Ach, tam, rodaku, jest „porządek"! Tam jest „hierarchia"! Nie widzi się tam natomiast ani trudności gospodarczych, ani zmechanizowania „obywatela" faszystowskiego, ani innych podobnych rzeczy!

Czas już skończyć z tym niezmiernie szkodliwym dla Polski procederem!

Rzecz szczególna: nie ma w Polsce żadnej objektywnie napisanej **książki** o współczesnej Francji. Tyle jest książek o państwach faszystowskich. A o sojuszniczce Francji nie ma!

W związku z tym musimy oświadczyć, że niemałą pomoc w zorientowaniu się w życiu dzisiejszej Francji może oddać praca znanego reportażysty polskiego w wielkim stylu, **Konrada Wrzosa,** p. t. **„Francja dzisiejsza".** Ukazała się właśnie przed kilkunastu dniami. Nie wszystko nas w tej książce, jako socjalistów, zadawala. Ale trzeba przyznać, że podstawowe idee tych żywych, z temperamentem pisanych szkiców są słuszne. Autor podkreśla wielką kulturalną i polityczną wagę **idei wolności,** którą reprezentuje Francja. I z naciskiem **ostrzega** przed lekkomyślnym (lub tendencyjnym) **niedocenianiem siły Francji.** Zagranica, pisze, często nie rozumie Francji. Obserwuje tumult, polemiki, dyskusje, zmiany i często sądzi, że Francja słabnie. Ale tak nie jest! W momencie wielkiej próby — tak, jak było w r. 1914 — Francja jest znowu **zjednoczona i potężna!**

— Odrzucając totalizm i unikając komunizmu, idzie Francja środkiem gościńca europejskiego, dając **wolność jednostce,** którą państwo totalne podporządkowało swej woli, a państwu — **elastyczność** w szukaniu dróg i przezwyciężaniu trudności!

A w innym miejscu:

— Francja zawsze była teatrem najbardziej zażartych wewnętrznych walk politycznych, a **jednoczyła się** w chwili niebezpieczeństwa zewnętrznego (str. 160).

To wszystko prawda, wielka prawda. Mądre spostrzeżenia Wrzosa może pomogą polskiemu czytelnikowi zorientować się w tym, czym naprawdę jest **wielka Francja i jej wolność.** Bo demagogia antyfrancuska działa niezmordowanie.

Trzeba się wreszcie opamiętać! W najżywotniejszym interesie Polski!

K. CZAPIŃSKI.

Wobec przyjazdu Hitlera...

Prasa a wraz z nią opinia całego świata interesowała się sprawą wizyty Hitlera u papieża. Chodziło o to, czy Hitler po przyjeździe do Rzymu złoży wizytę papieżowi, czy nie.

Kwestię tę rozstrzygnął sam papież w ten sposób, iż już 19 kwietnia, a więc znacznie wcześniej, niż każdego roku, przenosi się do swej letniej rezydencji w Castell Gandolfo.

Uchwały Zjazdu P.S.P.R. w Czechosłowacji

W obronie Republiki i demokracji

O równe prawa dla ludności polskiej

Podajemy tekst dosłowny uchwał XIII Zjazdu Polskiej Socjalistycznej Partii robotniczej w Czechosłowacji. Te uchwały wyrażają stanowisko proletariatu polskiego na Śląsku czeskim. **Red.**

Zjazd stwierdza, że międzynarodowa sytuacja polityczna w okresie od ostatniego zjazdu partyjnego uległa dalszemu pogorszeniu. Jest ona pod znakiem dalszego narastania reakcji faszystowskiej we wszystkich niemal krajach europejskich, która ze strachu przed demokracją gospodarczą i socjalizmem, wywołuje powszechny niepokój i naprężenie. Zabór Abisynii, wojna w Hiszpanii i w Chinach, zabór Austrii, oto główne ogniska niebezpieczeństwa dla pokoju świata. W walce o pokój, demokrację, przeciw zaborczemu faszyzmowi przoduje bohaterski lud hiszpański, który już blisko 2 lata z bronią w ręku dzielnie odpiera ataki wojsk marokańczyków Franca, Włochów i Niemców na niepodległość swej republiki, wywołując w całym świecie gorące sympatie i podziw świata pracy.

Wzrost faszyzmu nie pozostaje bez wpływu na stosunki w Republice Czechosłowackiej. Mnożą się usiłowania, aby osłabić demokratyczne podstawy ustroju Republiki i aby pozbawić lud pracujący zdobytych praw.

Dlatego zjazd stoi na gruncie OBRONY DEMOKRATYCZNEJ REPUBLIKI, którą uważa za najlepszą podstawę do osiągnięcia rzeczywistej demokracji gospodarczej, politycznej i narodowej i do urzeczywistnienia Socjalizmu.

Zjazd stwierdza, że najlepszą odpowiedzią na wysiłki faszyzmu na naszym terenie jest WZMOCNIENIE ZAUFANIA LUDNOŚCI POLSKIEJ DO DEMOKRACJI PRZEZ PRZYZNANIE JEJ PEŁNI PRAW, ZAGWARANTOWANYCH KONSTYTUCJĄ TAK, ABY LUDNOŚĆ POLSKA MIAŁA ZAPEWNIONY ZUPEŁNIE SWOBODNY ROZWÓJ NA KAŻDYM POLU.

Zjazd wita rozpoczętą w r. ub. przez Komitet Wykonawczy P. S. P. R. akcję o równouprawnienie ludności polskiej i wyraża władzom partii pełne uznanie za wykonaną w tym kierunku pracę. Zwłaszcza z zadowoleniem wita fakt, że inicjatywa partii doprowadziła do utworzenia porozumienia wszystkich stronnictw polskich i do stanowczego i zdecydowanego wystąpienia całej ludności polskiej do walki o swe prawa. Zjazd przyjmuje do wiadomości fakt, że premier dr. Hodża na przyjęciu przedstawicieli Komitetu Porozumiewawczego stronnictw polskich w dniu 7 grudnia ub. r. uznał ZUPEŁNĄ LEGALNOŚĆ PRZEDŁOŻONYCH MU POSTULATÓW MNIEJSZOŚCI POLSKIEJ.

Oceniając dotychczasowe wyniki akcji, zjazd po wysłuchaniu referatu stwierdza, że są one tylko NIEZNACZNĄ CZĘŚCIĄ TEGO, CZEGO DOMAGA SIĘ LUDNOŚĆ POLSKA. Zjazd wyraża przekonanie, że konieczne jest szybkie urzeczywistnienie postulatów złożonych Rządowi w ub. roku, a przede wszystkim prawa do pracy, zniesienia ucisku narodowościowego i w związku z tym złamania szkodliwych wpływów lokalnych czynników szowinistycznych tak, aby jeszcze w jubileuszowym roku Republiki ludność polska doczekała się spełnienia wszystkich swych słusznych żądań. W związku z zapowiedzianym statutem mniejszościowym, ZJAZD DOMAGA SIĘ DLA LUDU POLSKIEGO NA ŚLĄSKU CIESZYŃSKIM TYCH WSZYSTKICH PRAW, KTÓRE OTRZYMAJĄ INNE NARODY REPUBLIKI.

Zjazd, wychodząc z założenia, że dalszy rozwój partii oraz polskiego ruchu socjalistycznego na Śląsku jest ściśle związany z dalszym losem i rozwojem mniejszości polskiej na Śląsku, oświadcza, że PARTIA BĘDZIE NADAL ZDECYDOWANIE WYSTĘPOWAĆ W OBRONIE PRAW LUDNOŚCI POLSKIEJ NA GRUNCIE REPUBLIKI I DEMOKRACJI.

Dla osiągnięcia swego celu w tym kierunku partia będzie współpracować na zasadach równości — z ZACHOWANIEM PEŁNI SAMODZIELNOŚCI — z ugrupowaniami, które gotowe są szczerze pracę tę popierać.

Zjazd świadomy wielkich zadań, jakie ma do spełnienia polski ruch socjalistyczny, świadomy potrzeby jak największego skupienia rozdrobnionych sił robotniczych i sprowadzonych na manowce zgubną polityką komunistyczna robotników, w chwili gdy jednoczą się ugrupowania niesocjalistyczne, apeluje do najszerszych warstw polskiego ludu pracującego, ABY SIĘ ZJEDNOCZYŁY W SZEREGACH POD CZERWONYMI SZTANDARAMI PSPR.

Zjazd Partii ma na względzie zmianę powstałą przez połączenie wyznaniowych ugrupowań polskich oświadcza, że Partia nadal zachowa PEŁNĄ SWĄ SAMODZIELNOŚĆ. Z nowym stronnictwem partia gotowa jest współpracować dla obrony sprawy i interesów ludności polskiej na podstawie zasad dotychczasowego Komitetu Porozumiewawczego.

***

Dla wyjaśnienia dodamy, że Związek Katolików Śląskich reprezentował, jak sama nazwa wskazuje żywioły katolickie społeczeństwa polskiego w Czechosłowacji; Polska Partia Ludowa skupiała — tradycyjnie — ewangelików. Dlatego Zjazd P.S.P.R. nazywa ostatnią „symbiozę" obu tych ugrupowań „połączeniem ugrupowań wyznaniowych". P. S. P. R. zachowuje, oczywiście, zupełną samodzielność linii własnej.

Antonio Ruiz Vilaplana 49)

STWIERDZAM, ŻE...

Hiszpania gen. Franco w oczach urzędnika sądu

Ale to są nagłówki i wyjątki z artykułów, zamieszczonych w prasie „narodowej".

Gdy się czyta tę prasę, gdy się przegląda jej informacje, gdy się przygląda jej poziomowi intelektualnemu i moralnemu — można łatwo wnioskować o sytuacji, w jakiej znalazł się lud w strefie nacjonalistycznej.

Żyjąc wciąż w atmosferze zakłamania, lud ten jest przepojony nienawiścią, nie wiedząc sam dlaczego, i po co, nie zdając sobie sprawy z istotnych przyczyn tej wojny.

Lud jest zdany na łaskę wojskowych. Oni dysponują nim według własnego widzimisię, zarządzają jego losem jego majątkiem, wiarą i nawet jego zabawami.

Lud, oszukiwany bezustannie, żyje w opłakanym stanie duchowym. Nie rozumie celu tej wojny, bierze w niej udział bez najmniejszego entuzjazmu. Widzi niezliczone szeregi swych synów, idących na front, synów, wydartych z ognisk rodzinnych przez imperializm, którego zamierzeń nie rozumie; wodzowie tego imperializmu zdają sobie sprawę, iż nie zdołają entuzjazmu ludowi narzucić. Tebbib Arrumi, oficjalny publicysta sztabu generalnego, wyznał to w artykule, opublikowanym dnia 5 września 1937 roku w tygodniku „Domingo". Dziennikarz ten pisał:

„NIE ŁUDŹMY SIĘ: PO SKOŃCZONEJ WOJNIE BĘDZIEMY PANOWAĆ NAD WIELKĄ MASĄ POKONANYCH, ALE NIE PRZEKONANYCH".

Panujący militaryzm zdaje sobie z tego sprawę. Rozumie więc konieczność podsycania nienawiści przy pomocy łajdackich, niegodnych kłamstw, przy współudziale zakłamanego kleru. Oto w jaki sposób wzniecił okrutną nienawiść między Hiszpanią białą i czerwoną, nienawiść, którą pragnie objąć nie tylko obecne pokolenie — ale w diabelskim zacietrzewieniu dąży do wpojenia jej i w stosunku do przyszłych pokoleń.

Dla ilustracji pragnę zacytować następujące ogłoszenie, które ukazało się w „Diario de Navarra" z dnia 25 kwietnia 1937 roku, a które świadczy o tej wprost makabrycznej nienawiści. Oto rzekomo chrześcijańska litość, która uznaje współczucie tylko dla dzieci białej strefy, zaś w stosunku do dzieci strefy czerwonej toleruje nienawiść i okrucieństwo:

OGŁOSZENIE. DZIECI - SIEROTY.

Pewna litościwa osoba pragnie usynowić dwóch chłopców. Poza tym pewna rodzina pragnie zaadoptować dziecko. Dzieci powinny być sierotami, bez ojca i matki i odpowiadać następującym warunkom:

1. Chłopcy oraz dziewczynka powinny być w wieku od dwóch do trzech lat, zupełnie zdrowe.

2. Ojciec tych dzieci powinien zyć żołnierzem, który padł na polu bitwy w służbie Ojczyzny, w walce przeciw marksizmowi.

Przyszłość tych dzieci jest zapewniona. Zwracać się do księdza Gervasio Villa Nueva, klasztor Navarry.

ROZDZIAŁ OSTATNI.

Najazd obcych sił

Najbardziej groźne zjawisko, nie tylko w dziejach powstania, ale i dla całej współczesnej historii Hiszpanii — to najazd obcych sił, który zaciążył nad strefą narodową.

Strefa, którą nazwali frankistowską, nacjonalistyczną czy też faszystowską — a nazwy te są zupełnie fałszywe i bezsensowne — istnieje i atakuje dziś nie dzięki siłom armii powstańczej, nie dzięki jakiemuś rasistowskiemu tradycjonalizmowi, nie dzięki powstałemu narodowemu — syndykalizmowi, ale jedynie dzięki technice wojskowej Niemców oraz dzięki wojskom włoskim.

Ludzie, którzy nie są dokładnie obeznani ze sprawą najazdu sił obcych w Hiszpanii, skłonni są zwykle przywiązywać więcej wagi do pomocy włoskiej, aniżeli do udzielanej przez Niemcy. Mieszkając w strefie powstańczej w ciągu pierwszego roku wojny domowej, mogę stwierdzić, że właśnie pomoc niemiecka była bardziej istotna i — powiedziałbym — gruntowna.

(C. d. n.)

Krwawe boje w Katalonii

Ofensywa legionistów włoskich na Tortosę

Oddziały faszystowskie pod dowództwem gen. Moscardo dotarły do wielkiej zastawy na jeziorach w pobliżu Tremp i w chwili obecnej są w posiadaniu wielkiej centrali elektrycznej „Riegos i Fuerzas del Ebro“.

W ten sposób Barcelona została pozbawiona w przeważnej części dopływu siły elektrycznej. Piloci wywiadowcy ustalili ze strony faszystowskiej, że silne oddziały milicji republikańskiej cofają się w pośpiechu z odcinka Tremp i pod naciskiem szybkiej ofensywy faszystów udają się w głąb dolin, wiodących do granicy francuskiej.

Oddziały operujące na południe od odcinka Tremp, dowodzone przez gen. Yague, które w środę zdobyły Balaguer, posunęły się w szybkich marszach we czwartek i dotarły do rzeki Segre, gdzie złączyły się z oddziałami gen. Moscardo.

Na odcinku południowym rzeki Ebro trwały zacięte walki o drogę prowadzącą do Tortosy. Walki dotychczas nie przyniosły definitywnego rozstrzygnięcia. Oddziały gen. Valino, wśród których znajdują się ochotnicy włoscy, walczą w tym miejscu z elitą wojsk republikańskich, zajmujących silnie umocnione pozycje.

Dywizja „23 marca“ wspomaga na przez legię włoską „Littorio“ zajęła szczyty, które panują nad szosą pomiędzy rzeką Ebro a drogą do Tortosy.

„Porozumienie“, które nie usuwa sprzeczności

Dokoła układu angielsko-włoskiego

Na temat spodziewanego porozumienia włosko-brytyjskiego korespondent dyplomatyczny „Manchester Guardian“ oświadcza co następuje: porozumienie wło kobrytyjskie spotyka się w Londynie z pewną dozą krytycyzmu, ponieważ wszystkie istotne trudności, jakie się w toku rokowań wyłaniają, pozostają bez uwzględnienia.

W każdym wypadku, w którym między interesami brytyjskimi a włoskimi ZACHODZI BEZPOŚREDNIA I KONKRETNA SPRZECZNOŚĆ, jak np. w sprawie wysp Balearskich nie usiłowano nawet uzyskać rozwiązania.

Spodziewane porozumienie usunie być może nieporozumienia, jakie między obu mocarstwami istnieją, ale NIE USUNIE ONO ŻADNYCH ISTOTNYCH PRZYCZYN KONFLIKTU. Zwolennicy porozumienia uznają te wszystkie argumenty, zgadzając się, że porozumienie nie posiada zasadniczej wartości, twierdzą jednak, że zachodziła konieczność dokonania na nowo przeglądu całokształtu stosunków brytyjsko-włoskich i uzgodnienia, w jakich sprawach porozumienie jest możliwe do osiągnięcia bez trudności. Oceniają oni porozumienie nie jako cel sam w sobie, lecz jako zapoczątkowanie lepszych stosunków włosko-brytyjskich — kończy „Manchester Guardian“.

BRYTYJSKI MINISTER WOJNY U MUSSOLINIEGO

Jak się dowiaduje korespondent PAT-a, brytyjski minister wojny Hore-Belisha udaje się w przyszłym tygodniu w podróż inspekcyjną po morzu Śródziemnym. Minister odwiedzi m. in. Maltę i przeprowadzi inspekcję urządzeń wojskowych oraz fortyfikacyj tej najważniejszej bazy brytyjskiej na Morzu Śródziemnym.

Istnieje możliwość, że w razie dojścia do skutku w międzyczasie włosko-brytyjskiego porozumienia, minister Hore-Belisha uda się na kilkudniowy urlop do Włoch. Przy tej sposobności nastąpiłaby nieoficjalna wizyta w Rzymie, co dałoby okazję do spotkania między Mussolinim a brytyjskim ministrem wojny.

Pogrzeb gen. Pakosza

Odbył się w Warszawie pogrzeb ś. p. Michała Pakosza gen. brygady, b. dowódcy I pułku Legionów. Po nabożeństwie koledzy zmarłego gen. wzięli trumnę na ramiona i ustawili ją na lawecie armatniej. Po chwili ruszył kondukt żałobny na cmentarz wojskowy. Za trumną postępowała rodzina zmarłego, Marszałek Śmigły Rydz, generalicja z gen. Kasprzyckim na czele i liczny korpus oficerski. Nad otwartą mogiłą pożegnał zmarłego gen. Kruszewski, podkreślając wielkie zasługi gen. Pakosza. Przy dźwiękach marszu żałobnego złożono trumnę do grobu. Oddziały oddały honory wojskowe. (ATE).

We Francji

Komisja Senatu odrzuciła plany finansowe

Demonstracja robotnicza w Paryżu

Komisja finansowa Senatu po krótkiej dyskusji odrzuciła 25 głosami przeciwko 6 projekty finansowe Bluma.

Posiedzenie finansowej komisji senatu pod przewodnictwem Caillaux trwało zaledwie pół godziny i zostało wypełnione niemal wyłącznie przez odczytanie sprawozdania sen. Abel Gardey, zakończonego żądaniem odrzucenia projektów finansowych. Ponieważ nikt z członków komisji nie zgłosił się do głosu, komisja przystąpiła niezwłocznie do głosowania, odrzucając projekt 25 głosami przeciwko 6.

AKCJA MASOWA PRZECIWKO SENATOWI

Federacja socjalistyczna departamentu Sekwany ogłosiła, że w czwartek odbędzie się manifestacja robotnicza przed senatem.

Po godz. 6-ej równolegle z kończącą się pracą w fabrykach, zaczęły z różnych stron napływać liczne rzesze demonstrantów. W kilku miejscach na ulicach, prowadzących do Senatu, doszło już do starcia między demonstrantami a policją, która wzywała do rozejścia się.

Demonstracja zorganizowana przez organizacje socjalistyczne okręgu paryskiego, przybrała liczebnie rozmiary bardzo poważne. Wszystkie główne arterie, prowadzące w kierunku Senatu, między godziną 7 a 8 wieczorem zapełnione były tłumami, które wzmocnione kordony policyjne z trudnością powstrzymywały od przedarcia się ku gmachowi pałacu Luxemburskiego, w którym odbywały się obrady Senatu. Senatu strzegło kilka tysięcy policjantów i członków gwardii lotnej.

Manifestacja przeciw Senatowi zakończyła się na ogół spokojnie. Jeden policjant i kilkunastu manifestantów zostało potłuczonych, czy poranionych. Jedna mała restauracyjka została przez demonstrantów zdemolowana.

BLUM CHCE RATOWAĆ FRANCJĘ, IM CHODZI O KAPITAŁY

Faszystowskie zrzeszenie rolników francuskich zaprotestowało przeciwko projektom finansowym Bluma, w szczególności przeciwko podwyższeniu podatku od kapitału.

Strajki we Francji

Strajk w przemyśle metalurgicznym rozszerzył się na cały szereg mniejszych zakładów przemysłowych. Z większych zakładów objęte zostały strajkiem fabryki samochodów „Simca“ i zakłady radioelektryczne w Levallois na przedmieściu Paryża, zatrudniające 750 robotników. Ogółem objętych strajkiem okupacyjnym jest około 30 fabryk, zatrudniających 50.000 robotników, czyli ¼ część przemysłu metalurgicznego, samochodowego i lotniczego okręgu paryskiego.

***

1200 robotników Towarzystwa telefonów porzuciła pracę okupując warsztaty.

Rumunia za współpracą z Francją i Anglią

Wierność Lidze Narodów

Min. Spr. Zagr. Petrescu Comnen przyjął przedstawicieli prasy rumuńskiej i zagranicznej, którym złożył oświadczenie w sprawie polityki zagranicznej.

Minister wspomniał o znaczeniu Małej Ententy i Ententy bałkańskiej w polityce zagranicznej Rumunii.

Następnie min. Comen podkreślił znaczenie jakie posiadają dla Rumunii bliskie i serdeczne stosunki z Francją i zapowiedział, że dążyć będzie do pogłębienia współpracy z W. Brytanią, udzielając całkowitego poparcia wysiłkom rozwijanym przez Anglię dla utrwalenia pokoju i współpracy międzynarodowej.

Co się tyczy Związku Sowieckiego, Rząd rumuński zdecydowany jest przyczynić się z całą szczerością do rozwoju stosunków dobrego sąsiedztwa.

Działalność Ligi Narodów przechodzi kryzys, jednak Rumunia uważa współpracę z Ligą za konieczną.

Opieka nad uchodźcami

z Niemiec i Austrii

Anglia przystaje na propozycję St. Zjednoczonych

Lord Halifax wręczył ambasadorowi Stanów Zjednoczonych w Londynie Kennedy odpowiedź na propozycję, poczynione niedawno Rządowi brytyjskiemu i Rządom innych państw w sprawie stworzenia międzynarodowego komitetu, który by się miał zająć losem emigrantów z Niemiec i Austrii.

Odpowiedź angielska stwierdza, że Rząd brytyjski podziela uczucia, które spowodowały propozycje amerykańskie i chce „w możliwie szerokiej skali“ współpracować w jej realizacji. Odpowiedź angielska zawiera szereg uwag w sprawie doniosłości inicjatywy waszyngtońskiej i wyraża zdanie, że istniejące obecnie instytucje pomocy emigrantom należy nadal utrzymać.

Angielskie koła dyplomatyczne twierdzą, że 15 państw, z pośród tych, do których zwróciły się Stany Zjednoczone, zaaprobowały propozycję amerykańską.

Przygotowania do hitlerowskiej komedii wyborczej

Ogłoszono urzędowo „listę wyborczą wodza do wielkiego niemieckiego Reichstagu“. Lista obejmuje nazwiska 1717 kandydatów przeważnie osobistości, piastujących urzędy państwowe, względnie funkcje partyjne. Listę otwiera nazwisko Hitlera, jego zastępcy Hessa, premiera Goeringa, ministra spr. wewn. Rzeszy dr. Fricka i ministra propagandy dr. Goebbelsa.

Zwraca uwagę brak na liście wyborczej nazwiska prezesa Banku Rzeszy Schachta. Lista dzieli się na 4 grupy spisane według alfabetu. Pierwsza grupa licząca 5 osób zawiera wyżej wymienione osoby z Hitlerem na czele. W drugiej znajdują się ministrowie i kierownicy okręgów partyjnych. Na dalszych miejscach figurują działacze nar.-„socjalistyczni“ z Austrii.

W shitleryzowanej Austrii

W tych dniach został aresztowany i osadzony w więzieniu były przewódca chrześcijańsko-socjalistycznych robotników Kunschak, który odgrywał wielką rolę polityczną w Austrii za poprzedniego reżimu.

Komunikacja polsko-litewska

Prace związane z przygotowaniem linii kolejowej Landwarów-Zawiasy dla komunikacji kolejowej z Litwą zostały całkowicie zakończone.

W dniu 5 b. m. odbyła się próbna jazda pociągów na tym szlaku. W dniu 6 b. m. wicedyrektor Kolei Państw., inż. A. Szlachtowski, dokonał inspekcji tej linii, przeprowadzając równocześnie pierwszą próbną rozmowę telefoniczną przewodami kolejowymi ze stroną litewską. Całkowite połączenie torów kolejowych i linij technicznych kolejowych ze stroną litewską nastąpi przed dniem 9 b. m.

SPRAWY STOSUNKÓW GOSPODARCZYCH

„Lietuvos Žinios“ omawia perspektywy stosunków gospodarczych polsko-litewskich, wskazując między innymi na duże korzyści z tranzytu polskiego przez Litwę i litewskiego przez Polskę. Ważną korzyścią dla Litwy jest również spław lasu na Niemnie.

Budienny istotnie w niełasce

Pogłoski o niełasce marsz. Budiennego, którego popularnie nazywano „pierwszym kawalerzystą czerwonej armii“, potwierdzają się. Marsz. Budiennego pozbawiono stanowiska inspektora czerwonej armii. Nowym inspektorem mianowano gen. Tiuleniewa. (ATE).

***

Wkrótce odbędzie się proces b. komisarza przemysłu wojennego Ruchimowicza i jego zastępcy Mukiewicza, którzy od dłuższego czasu przebywają w więzieniu na Łubiance w związku z dezorganizacją w przemyśle wojennym.

Według ogłoszonego stenogramu z ostatniej konferencji w Komisariacie Przemysłu Wojennego, w komisariacie tym „działali przez dłuższy czas wrogowie ludu, którzy wstrzymywali techniczny rozwój fabryk, dezorganizowali remont maszyn i wprowadzali bezład do technologicznego procesu produkcji.“ (ATE).

Projekty ustaw rasistowskich na Węgrzech

Przedłożony został parlamentowi opracowany przez Rząd projekt ustawy, regulującej zagadnienie żydowskie na Węgrzech.

Za punkt wyjściowy do rozwiązania zagadnienia żydowskiego na Węgrzech przyjęto zasadę, że udział Żydów we wszystkich dziedzinach życia narodowego na Węgrzech nie powinien przekraczać 20 proc. Za Żydów uważać się będzie przy tym wszystkich nie Aryjczyków, należących do wyznania żydowskiego, względnie takich Żydów, którzy porzucili wiarę żydowską po 1 sierpnia 1919 roku.

W przeciągu pięciu lat 50 proc. wszystkich dochodów z przedsiębiorstw gospodarczych powinno przypaść w udziale osobom pochodzenia nie-żydowskiego.

Rządowy projekt zapowiada dalej zrewidowanie obywatelstw nadanych osobom pochodzenia żydowskiego począwszy od lipca 1914 roku.

Katastrofa kolejowa

BERLIN (PAT). Dalekobieżny pociąg pospieszny, zdążający z Frankfurtu n/M. do Berlina, uległ na stacji Ludwiksfelde katastrofie, w której zostało rannych 11 pasażerów.

Sztorm na Bałtyku

Na Bałtyku szaleje sztorm. Szybkość wiatru wynosi 24 metry na sekundę. Do portu zawinął z trudnością statek „Telemachos“, który doznał poważniejszych uszkodzeń. 6 marynarzy załogi odniosło rany.

Ostatnie wiadomości na czele numeru

Poczta w okresie świątecznym

W związku z nadchodzącym okresem przedświątecznym, w którym ruch pocztowo - telekomunikacyjny wzmaga się bardzo znacznie, Zarząd Pocztowy apeluje do publiczności, aby wszelkie przesyłki pocztowe z okazji Świąt wysyłano jaknajwcześniej. Pozwoli to uniknąć przeciążenia pracą urzędów pocztowych w ostatnim dniu, a niewątpliwie wpłynie korzystnie na sprawność służby doręczeń.

Nie mniej ważną kwestią jest należyte opakowywanie i adresowanie paczek, zwłaszcza żywnościowych. — Doświadczenia ostatniego okresu przedświątecznego wykazały, że nadawcy paczek nie doceniają konieczności zastosowania mocnego, trwałego i właściwego dla danego przedmiotu opakowania, jak również zapominają niejednokrotnie podać na paczce dokładne adresy odbiorcy. Wskutek tego do urzędów pocztowych nadchodzą paczki uszkodzone w czasie długiego transportu lub też bez adresu odbiorcy. To ostatnie zdarza się często z drobiem lub zwierzyną, przesyłaną jako paczki żywnościowe bez opakowania, z przywiązaną na słabym sznurku tekturą z adresem. Paczki takie oczywiście nie mogą być doręczone i podlegają sprzedaży w drodze licytacji.

Obecnie urzędy pocztowe przy przyjmowaniu paczek będą zwracały szczególną uwagę na odpowiednie opakowanie i adres. Paczki źle opakowane nie będą mogły być przyjęte do przewozu pocztą.

WIADOMOŚCI SPORTOWE

BOKS

PRZYCZYNY ARESZTOWANIA CHMIELEWSKIEGO W AMERYCE.

Jak się dowiadujemy, przyczyny aresztowania Henryka Chmielewskiego w Nowym Jorku przedstawiają się następująco:

Chmielewski, jak wiadomo, wyjechał do Ameryki bez podpisania kontraktu. Kontrakt miał zostać podpisany dopiero w Nowym Jorku Niemniej warunki przejścia Chmielewskiego na zawodowstwo były dokładnie omówione i sprecyzowane. Warunki te były dla Chmielewskiego bardzo dogodne, tymczasem po przybyciu do Ameryki, kontrakt przedstawiony Chmielewskiemu do podpisu zawierał zupełnie inne, znacznie gorsze warunki, niż były w Polsce omówione, gdy Chmielewski odmówił podpisania tej umowy, Cyganiewicz zażądał zwrotu zaliczek, kosztów, poniesionych na podróż Chmielewskiego do Ameryki i 2-tygodniowe utrzymanie na miejscu. Ponieważ Chmielewski oczywiście nie miał żadnej możności zwrócenia wydanych przez Cyganiewicza pieniędzy, menager zwrócił się do władz o aresztowanie Chmielewskiego.

CHMIELEWSKI POGODZIŁ SIĘ Z CYGANIEWICZEM

We środę późnym wieczorem za zgodą Cyganiewicza zwolniony został z aresztu znakomity nasz bokser Chmielewski.

Zwolnionym pięściarzem zaopiekował się znany działacz Sokoła Polskiego w Stanach Zjedn., Martuszewski.

Sprawa zatargu pomiędzy Cyganiewiczem a Chmielewskim oddana została do załatwienia sądowi polubownemu. Roli arbitra podjął się konsul polski w New Yorku.

W projekcie jest opracowanie nowego kontraktu, którego warunki odpowiadać mają wymaganiom Chmielewskiego.

ROZNE WIADOMOSCI

NAWIĄZUJEMY KONTAKT SPORTOWY Z LITWĄ

Piłkarska sekcja WKS Śmigły wróciła się do Polskiego Związku Piłki Nożnej z prośbą udzielenia zezwolenia na rozegranie meczu w Wilnie z polską drużyną w Kownie „Slavią“. Wilnianie chcą rozegrać mecze na warunkach rewanżowych.

SPŁYW KAJAKOWY WILIĄ I NIEMNEM PRZEZ KOWNO DO KŁAJPEDY

Wojskowy klub sportowy w Wilejce organizuje, wielki spływ kajakowy z nad granicy sowieckiej Wilią i Niemnem przez Kowno do Kłajpedy. Spływ ten wywołał duże zainteresowanie w całej Polsce. Do organizatorów wpłynęło już przeszło 300 zgłoszeń. Spływ, jak zaznaczyliśmy, rozpocznie się z nad granicy sowieckiej, a grupy uczestników przyłączą się po drodze, np. w Wilejce, Wilnie i t. p.

TRZY NOWE KONKURENCJE W PROGRAMIE KOBIECYCH ZAWODÓW OLIMPIJSKICH

Jak komunikuje międzynarodowa federacja lekkoatletyczna, program zawodów kobiecych na Olimpiadzie w Tokio został uzupełniony przez ostatni Kongres Olimpijski w Kairze trzema nowymi konkurencjami: biegiem na 200 m., skokiem w dal i rzutem kulą. Ogółem program olimpijskich lekkoatletycznych zawodów kobiecych zawiera więc 9 konkurencyj: 100 m., 200 m., 80 m. przez płotki, skok wzwyż, skok w dal, rzut kulą, rzut dyskiem, rzut oszczepem i sztafetę 4 x 100 m.

Zmiany te zostaną już uwzględnione w programie kobiecych lekkoatletycznych mistrzostw Europy, które się odbędą w roku bieżącym w Wiedniu.

PIŁKARZE ANGIELSCY POKONANI W TOKIO

W Tokio odbył się mecz piłkarski, w którym reprezentacja Japonii pokonała angielską drużynę Islington Corinthians 4:0 (1:0).

BAWOROWSKI BĘDZIE NA WIELKANOC W WARSZAWIE

Do Warszawy nadeszły z Wiednia od Baworowskiego wiadomości, że przybędzie on definitywnie na stałe do Warszawy tuż przed Świętami Wielkanocnymi, tak że będzie on mógł grać w barwach Polski na meczu z Niemcami 23 — 25 b. m. w Warszawie.

W sprawie udziału Baworowskiego w barwach Polski w zawodach o puchar Davisa dotychczas jeszcze nie nadeszła od federacji międzynarodowej odpowiedź do PZLT.

Wiadomości z całej Polski

ZA POTWORNY MORD.

Trybunał przysięgłych we Lwowie rozpatrywał sprawę przeciwko Wasylowi Wasiukowi z Chłopiatyna, oskarżonemu o zamordowanie swego nieślubnego syna, przez uderzenie go głową o posadzkę zaraz po jego narodzeniu. Następnie morderca pobił do utraty przytomności matkę zamordowanego poprzednio dziecka, po czym poderżnął jej gardło.

Sąd na podstawie werdyktu przysięgłych, skazał potwornego mordercę na 10 lat ciężkiego więzienia.

MATKA Z CÓRKĄ ZGINĘŁY W PŁONĄCYM DOMU.

W Boberce koło Turki n. Stryjem wybuchł groźny pożar, który zniszczył doszczętnie dom mieszkalny i budynki gospodarcze Jakuba Słowicza.

W płomieniach zginęła 28-letnia żona Słowicza, Katarzyna, oraz 3-letnia córka Anna, trojc członków rodziny doznało ciężkich poparzeń.

W ogniu zginęły 4 sztuki bydła i 8 owiec.

NAPAD BANDYCKI W TARNOWSKICH GÓRACH.

Do mieszkania kupca Chaba w Tarnowskich Górach wtargnęło dwuch zamaskowanych bandytów, z których jeden uzbrojony był w krótką broń palną, a drugi w sztabę żelazną. Bandyci sterroryzowali domowników, przeszukali mieszkanie i zrabowali około 300 zł. w gotówce i różne materiały wartości ok. 1.000 zł. Po dokonanym napadzie sprawcy zbiegli w niewiadomym kierunku. Zarządzony pościg nie dał, narazie, rezultatu.

NOWE OFIARY NA KOPALNIACH ŚLĄSKICH.

Na kop. „Wanda Lech" w Nowym Bytomiu uległ śmiertelnemu wypadkowi w czasie pracy maszynista lokomotywy, 49-l. Jan Müller, który w niewyjaśnionych okolicznościach wypadł z parowozu, ponosząc śmierć na miejscu.

Tegoż dnia na kop. „Wyzwolenie" w Łagiewnikach przygnieciony został lokomotywą, doznając ciężkich obrażeń, robotnik Leon Dziadek. Rannego przewieziono do szpitala.

STRAJK PRACOWNIKÓW PRYWATNYCH, UBEZPIECZONYCH W ŁODZI.

W Łodzi trwał jednodniowy strajk pracowników prywatnych towarzystw ubezpieczeniowych, który objął 500 osób. Pracownicy przeprowadzili strajk włoski. Strajk wybuchł na tle odrzucenia przez pracodawców postulatu w sprawie zawarcia układu zbiorowego, a między in. zrównania dolnej granicy uposażeń z Warszawą (t. j. na minimum 200 zł. mies.) oraz podwyżki płac od 5 do 15% dla poszczególnych kategoryj uposażeń.

Groźny pożar pod Radomskiem

180 ludzi bez dachu nad głową

We wsi Wola Przerąbska w powiecie radomszczańskim wybuchł pożar u wieśniaka Teofila Błędowskiego. Wskutek silnej wichury pożar przerzucił się na inne zabudowania i wkrótce cała wieś poczęła płonąć. Zawezwane straże z okolicznych miejscowości i z Radomska przybyły bardzo szybko na miejsce pożaru, jednakże nie zdołano już niczego uratować. W akcji ratunkowej brało również udział wiele osób z okolicznych miejscowości. Sytuację opanowano dopiero po kilkunastogodzinnej pracy.

W czasie ratowania dobytku rozgrywały się straszne sceny. Natrafiono na dwa ciała ludzkie całkiem zwęglone: 90-l. Franciszka Błędowskiego oraz 75-l. Agnieszki Tomaszewskiej. Prócz tego kilkanaście osób doznało ciężkich poparzeń. Z jednego z domów płonących zdołano uratować czworo dzieci, dzięki przytomności wieśniaków. Ogółem spłonęło 26 zagród gospodarskich, 15 stodół, 23 obory i wielka ilość mniejszych budynków. Zginęła wielka ilość bydła, koni, trzody chlewnej. Straty wynoszą 180.000 złotych.

Około 180 osób pozostaje bez dachu. Zorganizowano dla nich doraźną pomoc.

Hołd nauczycielstwu

Rada gminna w miasteczku Zaostrowiecze, pow. nieświeskiego w dowód uznania dla pozaszkolnej pracy oświatowej nauczycielstwa nazwała główną ulicę miasteczka „Nauczycielską".

Konkurs Rady Książki

W wyniku konkursu Rady Książki, na który zgłoszono 96 wydawnictw, za najlepiej wydaną książkę polską 1937 r. zostały uznane „Listy Fryderyka Chopina" w opracowaniu Henryka Opieńskiego, nakład Jarosława Iwaszkiewicza i Wiadomości Literackich, w wykonaniu Drukarni Narodowej w Krakowie.

Ponadto wyróżnienie uzyskały wydawnictwa następujące: „Sól polskiej ziemi. Dzieje sług Bożych" z rysunkami w tekscie Wiktorii J. Goryńskiej, nakład Koła Studiów Katolickich, druk Doświadczalnej Pracowni Graficznej Salezjańskiej Szkoły Rzemiosł w Warszawie, „Ku czemu Polska szła" Artura Górskiego, wydanie czwarte, nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych, druk B. Połonieckiego we Lwowie, „Opowiadania szlacheckie" Piotra Choynowskiego z drzeworytami i winietami Stefana Mrożewskiego, nakład Gebethnera i Wolffa, druk. Wyszyńskiego i S-ki w Warszawie, „Muzyk spośród ludu". Wspomnienie o Józefie Pomarańskim" Miłosza Gembarzewskiego z rysunkami Wacława Siemiątkowskiego, układ graficzny Zygmunta Łazarskiego, druk. B. Połonieckiego we Lwowie, nakład Koła Miłośników Książki w Zamościu.

Kącik radiowy

„FIOŁEK Z MONTMARTRE" — KALMANA

Życie paryskiej cyganerii znalazło licznych piewców, mistrzów słowa pisanego, malarstwa i muzyki. W atmosferę cyganerii przenosi słuchacza również operetka Kalmana „Fiołek z Montmartre", którą Polskie Radio nadaje na fali ogólnopolskiej w sobotę, dn. 9 kwietnia o godz. 20.00.

Osią akcji tej bardzo melodyjnej, wdzięcznej i barwnej operetki jest dziewczę paryskie — tancerka i śpiewacka uliczna, zwane powszechnie „fiołkiem z Montmartre". Jej przeżycia stanowią główną treść operetki.

W audycji sobotniej wezmą udział jako soliści: Wanda Wermińska, Barbara Kostrzewska, Stefan Witas, Marian Demar - Mikuszewski, Kazimierz Petecki i inni. Poza tym wystąpi chór i Mała Orkiestra Polskiego Radia pod dyrekcją G. Górzyńskiego.

Radio warszawskie

SOBOTA, 9 kwietnia

WARSZAWA I: 6.15 Pieśń. 6.20 Gimnastyka. 6.40 Muz. (płyty). 7.00 Dziennik. 7.15 Muz. (płyty). 8.00 Aud. dla szkół. 11.15 „Śpiewajmy piosenki". 11.40 Płyty. 12.00 Hejnał. 12.03 Audycja południowa. 15.30 Wiad. gospod. 15.45 Baśń o siedmiu krukach — słuchowisko dla dzieci. 16.15 Ork. KPW. w Katowicach. 16.50 Pog. akt. 17.00 Higiena w dawnych czasach — pog. 17.15 Rec. fort. Pawła Lewieckiego. 17.50 Nasz program. 18.00 Wiad. sportowe. 18.10 Pog. społ. 18.15 Muz. lekka (płyty). 18.30 Program. 18.35 Aud. dla wsi. 19.00 Aud. dla Polaków za granicą. 19.50 Pog. akt. 20.00 „Fiołek z Montmartru" — operetka. W przerwie ok. g. 20.45 Dziennik i pog. 22.00 „Prośby i rozkazy" — skecz Urpina. 22.15 Ork. Marynarki Woj. 22.50 Ost. dziennik.

WARSZAWA II: 13.00 Koncert popularny (płyty). 14.00 Parę informacji. 14.05 Program. 14.10 Koncert rozrywkowy (płyty). 15.00 Pog. akt. 15.10 Wiad. sportowe. 15.15 Zespół Rachonia. 18.00 Muz. lekka (płyty). 18.30 Rec. śpiewaczy Ady Witowskiej - Kamińskiej. 18.55 Koncert rozrywkowy (płyty). 19.55 Życie poezji 22.15 Warsz. Kwartet Smycz kulturalne stolicy. 22.00 Kwadranskowy. 23.05 Muz. lekka i tan. (płyty).

NIEDZIELA, 10 kwietnia

WARSZAWA I: 8.00 Pieśń „Bogurodzica". 8.05 Dziennik. 8.15 Aud. dla wsi. 9.00 Nab. z kościoła Św. Krzyża w Warszawie. 13.00 Przegląd kulturalny. 13.10 „Peregrynacja do Ziemi Świętej" — Mikołaja Krzysztofa Radziwiłła-Sierotki (recytacja prozy). 13.30 Muz. obiadowa (ze Lwowa). 14.15 Audycja dla wsi. 15.45 Wszystkiego po trochu — dla dzieci. 16.05 Utwory Moszkowskiego w wyk. J. Lefelda i Ig. Rosenbauma (2 fortepiany), L. Kmitowej i A. Szafranka (2 skrzypiec), oraz Nolier - Mazurkiewiczowej (śpiew). 16.45 Amer — opowieść mówiona. 17.00 Na dalekich morzach — aud. muz.-słowna. 17.50 Chwila Biura Studiów. 18.00 Aud. muzyki religijnej. 19.00 Pokłon za zwycięstwo — kompozycja słuchowiskowa z tekstów księdza Skargi. 20.35 Program. 20.40 Przegląd polityczny. 20.50 Dziennik. 21.00 Wiad. sportowe. 21.15 Opowieść o Beethovenie. 22.50 Ost. dziennik.

WARSZAWA II: 14.45 Rapsodie z różnych stron Europy (płyty). 16.10 Zespół Tychowskiego. 16.55 Program. 22.00 Muzyka lekka (płyty). 24.00 Donizetti: „Napój miłosny" — opera (w skrócie).

Tabela wygranych

1 dzień ciągnienia III klasy 41 Loterii Państwowej

I i II ciągnienie

GŁÓWNE WYGRANE.

5.000 zł. Nr. 35977 51629.

Po 2.000 zł. Nr.: 14319 78117

Po 1.000 zł. Nr.: 20074 23442 49963 79282 83680 102315 138538 158563

Po 500 zł. Nr.: 93539 93738 100924 129066 130646 139562 153647

Po 250 zł. Nr.: 319 7527 29132 30425 33939 36068 39460 48692 66163 67556 92552 93278 94356 101664 116156 133444 141401 152147 154138 157665 58399

15.000 zł. Nr. 84998.

10.000 zł. Nr. 17274 93497 144930 149936.

5.000 zł. Nr. 3179 7311 65027

Po 2.000 zł. Nr.: 32796 39182 62593 85480 145495

Po 1.000 zł. Nr.: 21461 69352

Po 500 zł. Nr.: 79 5608 20543 27773 48824 54740 62478 84870 123930 134873 153225

Po 250 zł. Nr.: 1349 2587 4082 11054 13630 13804 15046 16772 19718 24791 26789 38583 39609 39858 43922 47576 51024 54480 56531 58764 60638 65814 66570 69652 75193 82047 82466 85556 98728 99742 105417 108919 109245 110756 111340 111461 113128 116303 116710 118896 118834 119883 123188 124915 129695 132371 136069 137195 140303 143347 145253 150128 150164 150925 151986 153266 159683.

WYGRANE PO 62.50 ZŁ.

135 265 77 308 599 629 702 1093 159 405 17 38 608 729 44 54 829 986 2026 204 40 350 439 537 685 700 3244 459 578 997 4072 236 63 455 625 56 752 920 5016 244 99 319 708 882 939 6172 238 454 614 786 889 7081 176 226 322 41 43 75 500 49 74 81 806 32 8226 341 588 647 63 806 9078 123 289 510 608 710 84 835 37 907 10019 44 121 215 31 70 92 667 736 841 977 11043 110 338 58 500 12135 271 471 78 508 62 625 13566 79 703 957 59 14064 339 421 553 616 795 829 73 14677 780 95 903 36 26021 63 176 413 519 727 44 975 17088 200 68 434 87 929 18189 331 87 756 810 940 48 19147 99 364 711 54 56 900 21004 98 123 210 350 488 533 22091 125 53 88 256 58 360 522 72 34 640 66 968 20053 193 502 24020 284 368 88 447 601 50 85 732 25132 54 585 964 26096 97 202 408 10 528 610 704 49 808 58 27081 298 429 599 699 863 28000 129 93 625 60 81 758 899 939 29126 295 452 511 694 752 60 30110 93 289 354 572 635 762 31389 503 32513 735 68 80 33105 217 477 34078 367 427 48 577 852 28 35492 510 807 36153 684 721 821 77 89 37152 736 57 76 839 38425 703 79 859 920 39408 674 851 985 93 40361 456 41023 75 259 612 937 42448 581 890 941 78 43508 18 38 44094 230 313 92 417 59 680 708 44 53 919 99 45328 406 500 46 767 77 46125 318 633 863 47003 353 790 93 870 89 953 48108 51 216 308 61 695 805 49182 269 445 587 827 41 922 55 50625 762 51158 69 945 75 488 512 34 787 816 68 920 99 52270 710 53217 362 506 679 737 914 36 54140 563 869 978 55013 385 582 604 773 886 91 911 56041 357 77 418 92 799 57181 90 276 325 790 830 58023 120 38 298 304 491 744 994 59135 251 427 684 96 875 981 6009 76 139 52 213 97 366 556 715 870 79 905 18 83 61189 753 832 62031 193 231 37 634 814 909 63197 263 81 307 55 420 512 842 53 961 64012 57 380 96 533 936 65081 633 962 63320 522 83 619 42 90 981 67146 79 390 454 821 68005 16 19 536 681 848 51 961 99 69033 50 456 903 78 70020 31 193 156 400 69 57 509 17 652 766 445 71342 417 927 72019 49 229 379 88 379 533 646 858 961 73231 465 547 74447 738 815.

75068 243 301 401 514 765 801 967 76029 102 407 77 601 876 987 77053 67 80 576 866 942 78407 782 89 871 962 72 79025 125 88 282 76 364 556 982 899 971 80052 230 458 81026 51 130 92 494 762 81 939 82027 31 220 468 61 200 803 907 83560 733 842 915 58 98 84007 184 217 69 484 80 868 943 85039 220 33 65 307 19 404 782 73 810 86086 132 215 309 404 522 967 91 87005 129 97 368 507 740 869 929 88097 354 344 88 654 714 89 927 98 89027 201 874 914 70 86 88

90168 238 408 558 904 91035 333 486 92255 97 477 758 805 93478 81 97 562 602 209 95 942 94050 96 155 562 95131 602 894 96063 313 56 44 523 73 653 778 97028 185 765 98076 193 365 445 53 530 865 964 99067 128 58 423 891

100367 451 605 794 895 101 142 252 348 410 53 724 66 919 84 102034 197 201 600 767 84 103012 33 58 315 607 11 751 881 930 104039 75 124 906 105062 565 750 847 912 106003 350 98 458 690 107789 108836 298 109004 121 347 407 462 575 790 873 997 319 463 111082 283 563 82 93 112049 844 113465 637 582 897 114301 41 552 671 843 84 923 115147 81 542 60 605 25 790 964 116064 95 363 424 610 711 894 965 78 117257 99 823 118264 341 561 772 842 947 119335 440 600 943

120058 699 121409 15 517 791 826 67 122648 945 123328 30 637 687 823 967 77 96 124468 508 882 986 125172 478 617 41 126272 337 127029 251 320 414 58 272 701 3 9 48 128151 129435 681 804 909 130021 187 201 88 360 484 777 886 131414 21 132032 167 296 425 525 626 67 767 876 910 98 133142 241 57 325 409 75 134004 67 259 503 638 71 916 96 135271 359 453 797 136341 423 645 763 855 982 137298 425 772 922 138135 60 529 39 767 868 139267 445 97 698 647 763 85 825 978

140617 141006 62 497 570 797 850 921 142026 225 46 573 143465 92 706 15 847 144041 536 849 86 967 145048 81 806 48 948 62 73 146196 503 696 860 84 919 147134 359 690 994 148684 833 37 149112 42 475 605 64 897

150146 213 90 310 28 480 91 514 52 655 98 151140 383 476 514 56 724 152194 202 26 36 313 632 153154 229 401 598 695 812 154300 654 806 37 155016 156112 259 154232 79 336 550 158116 520 872 902 159259 348 57 406 567 78 626 888.

WYGRANE PO 125 ZŁ.

246 630 56 946 1490 2254 494 970 3023 179 378 87 979 4040 5090 453 716 6468 7038 61 109 96 320 478 8170 542 9083 873 10649 710 14 11032 335 6555 64 735 13193 978 14063 224 655 849 926 15066 130 545 638 60 879 16751 17003 850 18973 19129 245 350 680 719 36 808 932 78 20001 58 198 380 730 43 88 21328 69 856 22108 23522 677 778 24077 442 675 750 25048 334 90 446 26022 86 351 482 834 901 51 27354 465 655 710 842 75 945 28079 288 675 845 29252 418 597 774 30178 94 664 811 67 31002 231 40 434 640 41 836 942 69 32496 817 33190 271 34707 889 35772 36912 18 27 37449 72 831 956 38092 39449 848 905 40026 361 790 41412 42355 43127 383 927 44196 45671 46238 736 836 964 47018 125 73 473 48733 87 803 3 41 998 49223 51 840 971 50608 5130 440 546 52212 43 53028 86 299 336 555 714 903 58 54016 111 55230 85 391 440 75 86 584 56369 57100 800 10 58611 59099 977 60053 54 368 832 87 945 61694 806 62335 593 637 936 63117 868 85 65178 407 523 978 66166 559 654 736 963 67372 579 855 68114 230 797 921 80 69167 361 849 937 70498 568 736 813 71841 73301 414 731 845 948 74236 387.

75068 232 795 888 76009 245 353 661 862 81 952 77462 784 932 59 78521 675 897 79062 125 77 385 88 615 68 965 80116 468 571 997 81137 280 433 649 917 99 82469 700 837 83257 537 647 84207 426 656 852 982 85477 80 86103 207 76 664 788 87042 45 633 640 88045 778 851 89988 90156 767 92001 278 325 501 946 94690 95128 238 740 894 96070 244 452 663 870 87 97085 88 566 931 99589 613 732 951 71

100036 150 253 300 452 554 639 997 101029 217 890 102022 216 396 442 103145 235 65 623 85 846 104173 275 415 518 711 813 105493 106043 78 512 709 107063 597 108127 345 72 576 668 783 109133 70 480 11037 111067 587 112188 113253 697 758 908 114020 137 240 51 584 957 115405 533 932 116350 496 681 743 968 117039 76 262 880 928 118070 709 40 119510 746 823 120096 146 573 761 121070 484 562 233 122068 123089 207 62 501 124455 508 70 722 125042 230 514 78 126089 352 686 894 908 127542 627 847 966 128618 825 967 129373 695

130262 787 997 131133 60 533 886 132121 60 294 390 414 78 681 793 832 982 133399 477 734 134622 887 945 135158 254 625 136012 77 203 834 137726 138536 863 68 956 139130 217 61 739 808 976

140061 81 460 818 141219 458 558 142147 262 484 685 143610 917 144300 622 77 145152 410 526 649 726 40 146701 47 147084 156 259 399 621 46 861 926 148210 336 575 98 833 900 145135 200

150220 604 46 905 48 151010 152150 666 868 153893 154085 126 328 420 656 715 840 78 961 72 155405 562 156212 770 878 157649 158001 53 162 97 546 914 159045 50 389 943

III cągnienie

WYGRANE PO 125 ZŁ.

5557 270 320 847 6968 7556 963 8532 9700 95 11350 763 12446 523 13090 154 452 14293 583 15357 410 565 741 16610 17224 903 19046 189 20147 21817 22168 363 806 84 23619 71 24626 25025 27163 689 720 28299 29127 36 287 770 30068 70 31057 180 94 366 32014 34185 35246 37654 38008 312 465 690 821 39414 40079 669 41088 970 740 42298 45462 46175 479 48250 530 62 49252

50624 879 51689 308 990 52363 53084 119 780 56419 604 58020 232 948 59385 538 637 60572 61813 923 62151 381 624 63007 170 712 64619 65649 66547 858 901 68029 69440 70387 788 73564 891 74038 124 37 526 75984 76176 77796 78491 903 54 79126 506 683 814 80653 943 51 81543 701 932 83599 84879 86111 87113 380 610 876 88272 421 45 89361 90373 91719 894 92329 668 879 93354 552 94793 95308 640 528 96332 483 989 98517 24 725 99033.

100288 101834 102100 268 85 888 904 103503 104343 852 923 91 105455 755 91 862 106495 108115 399 431 888 111041 112601 113357 428 526 167 114271 624 115672 116103 775 800 117315 691 118328 119688 120175 632 938 74 90 121318 122227 318 579 123723 124108 594 125321 126458 906 127338 702 849 958 128699 821 130235 131477 132368 136216 137137 472 138240 389 964 140322 141183 142001 210 564 143213 744 144317 776 146229 931 147402 611 775 149087 577 732 150578 151070 313 154387 155844 157033 217 395 8 158152 682 159448 510.

WYGRANE PO 62.50 ZŁ.

403 36 561 960 1373 2219 404 6 721 325 429 429 727 825 71 4140 5386 638 632 6248 7397 807 910 8328 724 64 898 961 9024 39 10467 683 826 11543 12733 813 13374 464 648 762 918 87 14472 686 639 736 825 89 15519 85 16498 613 17694 744 18075 346 580 19083 555 653 731 910 20288 353 908 21346 472 993 22576 880 962 23100 8 230 456 718 921 24102 89 721 25486 892 26816 923 28636 667 755 29196 894 960 30374 31216 553 642 931 32453 661 33348 34047 227 463 515 693 786 35099 693 779 867 36801 932 37308 13 456 540 794 38038 221 625 768 39128 285 334 40 462 40 550 736 41585 43103 239 698 771 44520 862 913 45730 876 47440 49035 580 818

50373 518 776 51364 700 58 52395 953 54255 313 429 616 816 71 55569 618 79 259 532 782 57210 537 869 94 58095 367 760 977 59668 933 60164 457 73 675 61051 487 624 796 62713 63474 588 64113 30 332 66 726 65581 90 66028 308 10 73 467 67360 910 24 68473 987 69068 377 70285 303 706 71632 69 716 82 72493 500 669 839 73926 75223 307 855 71 76311 610 41 48 733 62 77043 78337 768 977 79135 377 535 48 652 79 90 780 992 80056 399 623 34 895 82393 418 720 801 5 36 66 83162 84574 966 85333 901 86066 294 511 938 87136 454 963 88239 359 414 501 89033 92 101 674 98 90166 615 91814 77 912 14 92580 866 93337 69 833 919 94236 849 95639 820 96777 97239 98538 7598 715 99303 95 485 584 838 53

100328 101340 577 955 102793 103032 832 907 104957 107117 350 504 108031 171 299 322 109097 230 521 4 857 922 110088 385 422 583 91 742 861 111465 588 604 54 112210 57 996 113166 656 918 80 114022 241 115355 586 117070 402 942 98 118747 119272 852 900 75 120270 504 56 894 121278 622 964 122194 123037 160 483 733 71 917 124179 939 127059 136 70 659 783 128131 217 959 129407 546 672 711 82 885 130513 25 58 654 977 131265 638 66 984 132291 471 623 40 133160 352 456 79 924 134139 212 305 81 569 607 976 136015 614 743 864 137716 138434 968 139353 486 140795 141490 561 717 46 142687 143044 490 689 144285 323 505 25 56 145024 358 146689 822 147190 356 467 503 915 148248 149220 402 563 839 41 150007 75 99 857 910 151157 152930 153096 452 916 154397 704 51 155207 324 521 57 304 156009 325 673 853 157543 158808 159219 93 878.

IV ciągnienie

GŁÓWNE WYGRANE.

75.000 zł.: 1626.

50.000 zł.: 64001.

20.000 zł.: 107765.

15.000 zł.: 89659.

10.000 zł. na numery: 14039 59189 108336 156741.

5.000 zł. na numery: 41740 89148 91444 116776 124631 131824 158156.

2.000 zł. na numery: 14781 65508 90688 92906 104178 145936.

1.000 zł. na numery: 59220 74006 5801 19256 16182 54788 79409 83046 111875 125509 106494 127500 134490 149516 159139.

500 zł. na numery: 2093 10310 13710 16468 17450 17783 38542 47996 54640 55757 62125 62720 97902 112834 114456 148295 153883 156899 159802.

Po 250 zł. numery: 2444 10390 10446 12102 16336 18382 18748 19083 19614 22025 22035 22161 24647 28794 30224 34583 37325 39860 40955 44710 47420 48944 53938 55087 56113 57019 53445 63985 65438 65848 66223 67188 71313 72298 79855 80532 85991 89602 91831 92577 94145 94228 93690 94954 94676 98750 103329 108473 109027 110788 112505 114064 122897 123868 126576 128967 132194 133335 133986 135263 135561 138858 141089 149338 150177 150989 153818 154004 155379 156709 158203.

WYGRANE PO 125 ZŁ.

603 749 1187 227 767 2109 572 80 3239 954 4699 5193 734 7849 960 8885 9989 11998 14128 928 15438 1693 17063 13479 19085 604 51 20448 526 21258 487 527 22448 758 23349 65 24556 26390 739 27217 28345 29866 30324 823 31807 32441 33524 706 34308 35391 36212 688 985 37751 38608 39369 482 40492 605 825 31 60 41496 845 42660 43372 759 44543 853 47257 907 48691 723 49474 846 70 51007 210 715 933 52322 534 709 47 53422 54824 55332 57717 890 935 58260 59310 46 60643 61162 891 62557 923 63205 65858 67849 309 590 724 818 68538 54 842 69371 493 512 47 70348 597 71335 72820 73593 667 69 74340 75982 77956 78101 973 79702 843 69 81452 578 82891 83316 84571 86130 396 87208 533 89660 700 90026 91021 340 416 92108 882 92 93231 94800 95197 96950 98417 831 99369 840

102010 248 103075 105124 402 48 90 573 878 106699 753 107039 516 742 108281 109286 110316 111689 113714 978 115052 137 535 117154 118016 120007 90 471 687 121636 774 12325. 991 124256 125511 813 42 126621 127260 422 128062 296 722 98 130329 50 131921 48 132672 133263 305 499 676 747 62 96 134818 909 19 135410 136377 137621 62 80 139212 775 142126 848 143010 80 144339 540 146199 279 746 147748 148061 599 149057 650 795 150906 151627 36 152178 672 790 153425 154073 155453 529 38 873 156005 450 157167 158150 428 159020 24 498.

WYGRANE PO 62.50 ZŁ.

109 2834 1339 620 721 885 2704 29 932 3214 372 788 4003 608 5729 848 6109 7171 563 76 753 833 8441 9575 855 79 10303 492 639 12321 960 13623 14982 15874 924 38 16499 762 17079 785 18786 19122 269 709 20278 964 21043 97 981 22299 319 27 37 66 978 24019 782 95 827 25283 563 2632 70 574 27008 821 28550 810 29293 535 778 30008 222 29 463 926 31819 3205 144 507 33172 216 849 34126 35304 85 811 36003 118 37097 765 89 38139 39117 54 323 685 765 869 40225 553 821 41603 708 62 64 42955 43131 241 749 915 43915 44440 77 521 762 45077 567 80 625 82 46648 865 75 47962 48577 952 49245 50142 658 799 51382 748 931 57 52443 53239 322 700 74 877 54210 55119 507 985 56139 402 572 689 57657 796 58565 614 59287 881 60004 636 61030 713 974 62093 201 423 542 63081 298 385 706 64218 697 65092 185520 843 66305 55 502 67010 14 650 68164 607 769 69445 70 574 773 70016 37 249 338 71071 917 72060 521 45 843 949 73624 95 743 72 74240 75436 602 62 76148 212 67 520 628 867 900 77747 78297 312 475 537 98 79202 85 430 711 851 80314 647 753 958 81035 334 82049 82 644 827 83350 548 85279 816 45 86401 732 987 87270 372 88142 213 614 67 843 89451 64 85 90082 91148 255 92914 93683 733 94587 712 95667 758 889 96106 276 781 929 42 97000 146 51 200 932 99660

100077 245 640 101420 517 951 102010 403 827 996 103285 470 752 804 67 104040 593 15357 577 106280 90 365 75 107357 741 108460 109270 593 706 99 110353 486 111129 262 80 332 811 112006 437 554 955 80 113152 86 475 502 675 114107 40 52 423 75 618 55 717 115068 116 97 604 85 116314 20 536 980 117395 468 895 118032 339 610 32 119053 273 848 120199 231 844 121006 38 193 334 477 570 912 122285 694 123064 512 44 79 946 124585 985 125519 126047 57 127609 128223 396 652 129123 627 930 87 130071 389 131206 17 84 701 132811 134624 135202 429 558 619 136190 381 93 632 137052 390 460 646 138480 139507 820 140199 340 640 934 141197 676 142074 125 234 913 143228 383 144403 145223 40 146278 307 45 92 582 820 147480 944 73 148444 787 898 149053 192 269 382 97 150013 145 588 151674 837 82 152336 69 443 534 975 153212 651 79 860 154178 301 690 155070 127 45 780 156026 170 157194 98 369 869 158545 396 159786 892.

ŻYCIE WARSZAWY

Co grają w teatrach?

TEATR ATENEUM: włącznie do środy „Cieszmy się życiem“.

W niedzielę dwa przedstawienia o godz. 4 pp. i o g. 8 w.

TEATR WIELKI: Dziś dalsze przedstawienie „Polskiego Baletu Reprezentacyjnego“.

TEATR NARODOWY: Punktualnie o godz. 8-ej wiecz. „Cyrano de Bergerac“ Rostanda.

W niedzielę o godz. 4 pp. po raz 153-ci „Skiz“.

TEATR POLSKI: Wieczorem o g. 20 świetna komedia Shaw'a „Pygmalion“ z Romanówną i Węgierką w rolach głównych.

W niedzielę o g. 3.30 pp. „Mała Dorrit“.

TEATR LETNI: punkt. o g. 8 w. „Dama od Maksyma“.

W niedzielę o g. 12 w poł. „Przyjaciel wesołego diabła“ Makuszyńsikego, o godz. 4 pp. „Pod zarządem przymusowym“.

TEATR MAŁY: dziś sztuka Mauriac'a „Asmodeusz“.

W niedzielę o g. 4 pp. „Domino“.

TEATR NOWY: punkt. o g. 8 w. komedia włoska „Dar poranka“ Forzano.

W niedzielęa o godz. 4 pp. „Miła rodzinka“.

TEATR MALICKIEJ daje świetną sztukę J. A. Hertza „Jastrząb wśród gołębi“. Tak jak niegdyś tegoż autora „Młody Las“ ściągał tłumy do teatru tak obecnie ściąga je od dnia premiery „Jastrząb wśród gołębi“. Sztuka nadaje się dla młodzieży.

TEATR KAMERALNY: Dziś w sobotę premiera „Niewiniątka“ w reżyserii i udziałem Grywińskiej.

CYRULIK WARSZAWSKI— dzis aktualna satyra p. t.: ‚Oś Cyrulik—Warszawa“. Początek punktualnie o godz. 7.30 i 10 wieczorem.

TEATR WIELKA REWIA: Dziś i codziennie wesoła komedia Feydeau „Dudek“.

Pocz. o godz. 8.15 w., w niedzielę popołudniówka o g. 4.15.

TEATR MAŁE QUI-PRO-QUO: Dziś rewia p. t. „Skąd swąd“ z udziałem Dymszy, chóru Dana, Grossówny, Olszy, Kamińskiej, Ewy Osten, Boguckiego i Orłowa.

TEATR 8.15: Dziś występ Lucyny Messal w op. „Księżna Fedora“ Kalmana z udziałem Igo Syma.

STOŁECZNY TEATR POWSZECHNY T. K. K. T. Dziś o 19 przy ul. Narbutta 14 „Zemsta“.

INSTYTUT REDUTY (Kopernika 36—40). Codziennie o godz. 8. m. 30 komedia Cwojdzińskiego „Teoria Einsteina“.

W niedzielę o g. 4 pp. po cenach zniżonych „Teoria Einsteina“.

O godz. 12 odbędzie się z udziałem i w opracowaniu J. Osterwy zespołowe czytanie misterium Oskara Miłosza p. t. „Don Miguel Manara“.

WIECZÓR SONAT W KONSERWATORIUM. W niedzielę o g. 20.15 odbędzie się w sali Konserwatorium interesujący wieczór sonat na skrzypce i fortepian. Program złożony z sonat Mozarta, Beethovena i Brahmsa wykonana znana skrzypaczka Nina Stokowska - Racięcka i pianistka Bronisława Wilecka.

AKADEMIA KU CZCI HENRYKA MELCERA W KONSERWATORIUM. W sobotę o godz. 20.15 odbędzie się w sali koncertowej Konserwatorium Państwowego w 10-lecie zgonu wielkiego muzyka polskiego Henryka Melcera uroczysta akademia ku jego czci i odsłonięcie portretu pędzla prof. Kokoszko. W akademii udział biorą: rektor Morawski, wicerektor W. Kochański, pianistka Helena Ottawowa, artystka opery J. Hupertowa i prof. Lefeld.

BAJ, KUKIEŁKOWY TEATR dla dzieci w sali Konserwatorium (Okólnik -) w niedzielę o godz. 16 „Czary — nie czary“, pióra L. Krzemienieckiej i M. Kownackiej.

DZIŚ PREMIERA „NIEWINIĄTKA“ w KAMERALNYM.

Dziś Warszawa pozna niezwykłą sztukę Amerykanki Lillian Hellman „Niewiniątka“. Sztuka ta rozwija nieomawiany w twórczości dramatycznej problem charakteru i instynktów dziewcząt w wieku szkolnym. Sztuka budzi głębokie refleksje i obfituje w sceny niezwykle emocjonujące i wzruszające. Doborowa obsada sztuki daje pełne nadzieje na skończenie artystyczną realizację. Reżyseria spoczywa w rękach Ireny Grywińskiej, która gra również jedną z ról głównych. W rolach głównych wystąpią: Biesiadecka, Polakówna, Wierzejska, Sokołowska, Bartówna i Jerzy Liedtke, oraz: Leśmianówna, Kownacka, Zamiłło i Rubczak.

Nadmienić należy, że sztuka „Niewiniątka“ nie ma nic wspólnego z filmem o podobnym brzmieniu.

Kronika organizacyjna

Dzieln. PELCOWIZNA — Jabłonowska Nr. 6. W niedzielę, 10 b. m. o godzinie 10 r. odbędzie się Zebranie dla członków i sympatyków z referatem politycznym.

EGZEKUTYWA WARSZ. OKR. zwołuje drukarzy, członków PPS., na zebranie w dniu 10 kwietnia na godzinę 11 rano do lokalu Dzielnicy Śródmieścia, Warecka 7, parter. — Obecność obowiązkowa.

OTWARCIE NOWEGO LOKALU PPS.

W niedzielę, dnia 10 b. m. o godz. 11.30 rano, nastąpi *uroczystę otwarcie lokalu na Marymoncie przy ul. Oksywskiej Nr. 15,* na które zaprasza tow. i sympatyków.

Dzielnica PPS. Marymont-Żoliborz

T. U. R.

Oddział Warszawski T. U. R. organizuje *we wtorek, 12 kwietnia* o godz. 5 popoł wycieczkę na wystawę twórczości literackiej Andrzeja Struga do Biblioteki Publicznej (ul. Koszykowa 26).

Udział mogą wziąć członkowie Warsz. Oddz. T. U. R., Koła Młodzieży i Związki Zawodowe. Opłata wynosi 5 groszy od osoby. Zbiórka przy bramie Biblioteki.

* * *

Sekcja Spółdzielcza Oddziału Warszawskiego T. U. R. urządza w dniach 9 — 11 kwietnia — Kurs Spółdzielczy dla działaczy robotniczych Warszawy.

Kurs ten odbywać się będzie na Żoliborzu (Krasińskiego 10) wieczorami, bezpłatnie. Początek 9 kwietnia o godz. 18-ej. Zgłaszać się do Sekretariatu Warsz. T. U. R. (Warecka 7, tel. 230-52) lub wprost na Żoliborz do Szklanych Domów.

* * *

Sekretariat Oddziału Warszawskiego T. U. R. od 9 kwietnia urzęduje przy al. 3-go Maja 2, m. 68, tel. 5-32-88 codziennie od godz. 10 do 1-ej popoł. a w poniedziałki i środy nadto od godz. 5-ej do 7-mej wiecz.

Komunikat

Robotnicy budowlani

Centralny Zw. Robotników przemysłu budowlanego, drzewnego, ceramicznego i pokrewnych zawodów w Polsce, oddział I-szy w Warszawie, zwołuje:

w niedzielę, dn. 10 kwietnia b. r. o godz. 10 rano w podwórzu domu Kacza 7, zgromadzenie robotników budowlanych z porządkiem następującym:

1) Sytuacja w przemyśle budowlanym.

2) Umowa zbiorowa dla Warszawy i okolic.

3) Sprawy organizacyjne.

Budowlani, stawcie się licznie!

Warsz. Wydział Kobiecy P. P. S.

organizuje w niedzielę, 10 b. m., wycieczkę na

wystawę twórczości literackiej Andrzeja Struga

o godz. 1-ej po poł.

Zbiórka przed Biblioteką Powszechną, Koszykowa 26. Wstęp 5 groszy.

Co wyświetlają kina?

ADRIA (Wierzbowa 7): „Zawiniłam“.
ATLANTIC: „Dzisiaj i zawsze“.
ANTINEA: „Ostatnia noc skazańca“ i „Dzikie ścieżki“.
AKRON (Żelazna): „Książątko“ i „Buster Keaton“.
AMOR (Elektoralna 45): „Kły i pazury“ i „Srebrna torpeda“.
AS (Grójecka 46): „Krew na morzu“.
BAŁTYK: „Pani Walewska“.
BIS (Elektoralna 21): „Zabronione szczęście“ i „Nicpoń“.
CASINO: „Przygoda pod Paryżem“.
CAPITOL: „Znachor“
COLOSSEUM: „Szczęśliwa 13“.
CZARY (Chłodna 29): „Śmierć czyha w dżungli“.
EDEN: „Piętro wyżej“.
ELITE (Marsz. 81a): „X-27“ i „Rozkoszny chłopak“.
EUROPA: „Pani Walewska“.
FILHARMONIA (Jasna 5): „Gdy zakwitną bzy“.
FLORIDA (Żelazna 61): „Madame Lenox“ (1905 r. i „Królowa dżungli“.
FORUM (Nowiniarstka 14): „Trafalgar“ (Bartholemew) i „Jedna na milion“.
HOLLYWOOD (Hoża 29): „Prater“
HELIOS (Wolska 32): „Ułan ks. Józefa“ i „Zmiana warty“.
IMPERIAL: „Płynne złoto“.
ITALIA (Wolska 32): „Kraj miłości“.
JURATA (Krak. Przedmieście 66): „Trójka hultajska“.
KOMETA (Chłodna 49): Kościuszko pod Racławicami“ i rewia.
MARS (Żoliborz): „Historia jednej nocy“.
MASKA (Leszno 70): „Buffallo-Bill“ i „Jej pierwszy kochanek“.
MEWA (Hoża): „Ich stu a ona jedna“ i „WZ-6 nie wylądował“.
MAJESTIC: „Niewiniątko“.
MUCHA (Długa 10): „Scypion afrykański“ i Marta Eggerth“.
MIEJSKI: „Życie ulicy“.
PAN: „Królowa Przedmieścia“.
NOWA TOMBOLA (Marszałkowska 34): „Detektyw z Honolulu“ i „Nieznośna dziewczyna“.
PETIT TRIANON (Sienkiewicza 8): „Siedme niebo“.
PALLADIUM: „Pensjonarka“.
POPULARNY (Zamojskiego 20): „Dama Kameliowa“ i rewia.
PROMIEŃ (Dzielna 1): „Trędowata“ i „Ordynat Michorowski“.
PRAGA (Targowa 71): „Halka“.
PRASKIE OKO (Zygmuntowska 10) „Gdy kwitną bzy“.
RAJ (Czerniakowska 191): „30 karatów szczęścia“.
RIALTO: „Perły korony“.
RENA (Długa 9): „Skłamałam“.
RIVIERA (Leszno 2): „Rycerze stepu“.
ROMA: „Białe róże“.
ROXY (Wolska 14): „Halka“.
SOKÓŁ (Marszałk. 69): „Port Artura“ i „Kto ostatni raz całuje“.
SORRENTO (Krypska 34): „Bohaterska brygada“ i „Dwa urwisy“.
STYLOWY: „Człowiek, który żył dwa razy“.
STUDIO: nieczynne.
SYRENA (Inżynierska 4): statni pociąg z Madrytu“.
ŚWIATOWID: „Dede“ z Danielle Darieux.
SFINKS (Senatorską 29): „Kid Galahad“.
ŚWIT (N. Świat 19): „Ułan ks. Józefa“.
ŚWIAT (Żoliborz): „Niezwyciężony Bill“ i „Mistrz świata“.
TON (Puławska 39): „Dziewczęta z Nowolipek“.
UCIECHA (Złota 72): „Dziewczyna szuka miłości“.
UNIA (Dzika 9): „Za kulisami“ (Burgtreater) i rewia.
VICTORIA: „Kobiety nad przepaścią“.
WANDA (Mokotowska 73): „Tajny plan R. 8“ i rewia.

Nasza rubryka

STUDENTKA przyjmie lekcje w zakresie szkoły powszechnej i gimnazjum. Niemiecki, łacina. Tanio, tel. 11.37-70.

B. OCHOTNIK WOJSK POLSKICH, pozostający od 6 lat bez pracy, prosi o zaofiarowanie znoszonego ubrania i butów. Zaofiarowane ubranie umożliwi poszukiwanie pracy.

Z teatrów warszawskich

TEATR POLSKI. „Noc listopadowa“, 10 scen dramatycznych Stanisława Wyspiańskiego.

Dwudziestopięciolecie istnienia Teatru Polskiego uczczono przedstawieniem „Nocy listopadowej“.

Teatr Polski w ten sposób, sięgając do monumentalnego i romantycznego repertuaru, przypieczętowując niejako tę tradycję swego dwudziestopięcioletniego wysiłku, którego punktem wyjścia był wystawiony w r. 1913 na otwarcie teatru „Irydion“ Krasińskiego.

Teatr Polski w ciągu ćwierćwiecza swego istnienia był rozgłośnią dramatu i poezji polskiej, rozbrzmiewającej dźwięcznie i donośnie w ustach tych, którzy nauczyli się ją kochać i wielbić w długotrwałym wysiłku prób ciężkich i zmagań z ołowianym ciężarem pomyślanego przez poetę słowa.

Nie wszystkie etapy rozwojowe tego tak zresztą zasłużonego dla kultury polskiej teatru były zawsze dość wartkie, płodne i przekonywające.

Nie sposób jednak, rzucając okiem wstecz na dzieje tego olbrzymiego wysiłku, nie dojrzeć zasadniczej linii, która mimo licznych zakosów i odchyleń, wiodła od spiżowego brzmienia rytmicznej prozy „Irydiona“ do stylizowanego antyku „Nocy listopadowej“.

Zestawienie jednak oddźwięku, jaki wywołała pierwsza seria rzpedstawiej Teatru Polskiego z tym słabym zainteresowaniem, jakie zbudziła tak mozolnie przygotowana „Noc listopadowa“, poucza o wielkiej zmianie stosunków i odbiorczości wśród teraźniejszej widowni polskiej.

W tym kulcie wielkiej poezji i słowa polskiego, które w najwyższym napięciu swego piękna i zniewalającej mocy rozbrzmiewało przez ćwierć wieku z ust najbardziej oddanych kultowi tego słowa robotników sceny Teatru Polskiego, znajdziemy się zawsze na jednej drodze, we wspólnym celu, — w koncesjach jednak i ustępstwach na rzecz tymczasowego powodzenia i doraźnego sukcesu — drogi nasze muszą się rozchodzić.

Publiczność warszawska, wychowana na „lekkich“ komediach francuskich i operetkach, nie może już obecnie wżyć się i poddać się urokowi patosu romantycznego „Nocy listopadowej“, której cała poezja jest dla niej niepojętym i zagadkowym hieroglifem.

Ten przeskok i dystans od praktyki życia codziennego do wielkiej poezji romantycznej, o której przypomniano sobie w dniu jubileuszu, był zbyt wielki, by publiczność mogła to pojąć i zrozumieć.

Tym się może tłumaczy krzywdząca obojętność ze strony publiczności warszawskiej wobec misterium „Nocy listopadowej“, która choć w tempie przyśpieszonym zmontowana, daje jednak obraz wysiłku i pracy Teatru Polskiego nad inscenizacją arcydzieł naszej literatury dramatycznej.

Przedstawienie zresztą było dość nierówne. Sceny zbiorowe wypadły znacznie lepiej, aniżeli partie, odgrywane przez poszczególnych aktorów. Zespół bowiem Teatru Polskiego, pracujący dość eklektycznie nad różnymi formami stylu teatralnego, bez określonego wyznania wiary artystycznej i linii dość zdecydowanej, w danej chwili nie jest dostatecznie przygotowany do tego, by wżyć się w patos klasycznej stylizacji, by monumentalnemu słowu poety dać pełnię wyrazu artystycznego.

Z całej mnogości zespołu teatru, biorącego udział w tym jubileuszowym przedstawieniu, tylko niewielu zdołało pokonać rutynę i znaleźć ton, odpowiadający stylizacji Wyspiańskiego.

Do nich należą: p. Hałacińska w roli Pallady (miała szczęśliwe momenty obok słabszych), p. Z. Grabowska w roli Nike spod Cheronei. Pełnię wyrazu osiągnęła w najlepszej chyba kobiecej roli p. Zofia Małyniczówna jako Demetra; przekonywającą była p. Irena Borowska w roli Kory.

Z ról męskich na wyróżnienie zasługują pp.: Gustaw Buszyński, (Chłopicki), Jan Kreczmar (Piotr Wysocki), Zbigniew Ziembiński (Stanisław Potocki), Józef Kondrat (Makrot), Jerzy Roland (Gende młody) i świetna czwórka Satyrów (S. Butkiewicz, K. Doruski, Z. Karpiński, B. Lipski).

Najlepiej wyszły sceny zbiorowe w „Teatrze Rozmaitości“ (obraz V i obraz IX).

Reżyseria Aleksandra Węgierki święciła tryumfy w rozplanowaniu scen zbiorowych, lecz nie udało się jej całkowicie opanować przedstawienia, którego szwy i fastrygi gdzie niegdzie wychodziły na jaw.

Pomysłowe ramy dekoracyjne widowisku dał p. Stanisław Śliwiński, efektowne kostiumy — p. Zofia Węgierkowa.

Po przedstawieniu odbyła się uroczystość jubileuszowa, na której szereg mówców z p. ministrem W. R. i O. P. na czele oświetlało historię i rolę Teatru Polskiego w ciągu ćwierćwiecza. Mimo niektórych fałszywych tonów i mylnych adresów właściwym bohaterem tej uroczystości był oczywiście dyr. Arnold Szyfman, którego umiłowaniu teatru, żywemu stosunkowi do sceny, niestrudzonej energii, talentowi administracyjnemu i organizacyjnemu Teatr Polski zawdzięczał lwią część swych zasług i sukcesów.

P. S. Do omówienia drogi Teatru Polskiego w związku z dziełem Jana Lorentowicza pozwolimy sobie jeszcze powrócić w specjalnym artykule.

J. N. MILLER

Redaktor odpowiedzialny: JERZY CESARSKI.

Odbito w drukarni Sp. Nakładowo - Wydawniczej „Robotnik“, Warszawa, Warecka 7.